

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un jum. . . 12 .
Pe o lună . . . 2 .
Anul de Duminică
Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.
Anul de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferenoz-utca 20,
INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Multumite publice și Loc de-
schis costă fiecare pînă 20 il.
Manuscrisurile nu se in-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 20

La luptă!

Se apropie ziua pe care o așteptăm cu atîtă dor, cu atîta însuflețire și curaj, ziua alegerilor pentru sfatul țării. Candidații partidului nostru național românesc și-au cucerit cu toții cercurile, purtând din sat în sat, la șes și la munte, flacăra curată a convingerilor lor. Cu aceeași tărie neînfrîntă, cu același dor de-a înfrunta orice piedeci, cu care s-au aruncat din cea dintâi zi în vâltoarea luptelor electorale, candidații noștri stăruiesc azi neobosiți prin cercurile ce li s-au dat spre apărare și păstrare, ori spre mântuire din ghiarele potrivnicilor noștri. Ca un torent înfricoșat de munte, mișcarea redșteptării noastre naționale a sfărâmat zăgazurile corupției, a răsturnat stîncile teroarei și a pătruns adînc în largul conștiințelor, în cele mai multe ținuturi locuite de români. Azi toate sufletele românești sînt stăpânite de fiorul sfînt al demnității naționale și ca o putere peste fire, izvorește din adîncurile lor însuflețirea pentru steagul istoric, înălțat de partidul nostru național.

Intreg neamul românesc dela Prut și până departe în jos de Dumăre, dela Marea-neagră și până la Tisa, întreagă lumea chiar își așteaptă azi privirile asupra poporului românesc, așteptînd dovada bărbăției, maturității și demnității lui naționale. De izbînda, ori de înfrîngerea ce va urma pentru noi Mercuri și Joi, săptămîna ce vine, atîrnă soarta noastră din viitor.

Se va vedea dacă acest popor hulit și batjocorit de toate stăpînirile, prigonit și asuprit de toți slujbașii stăpînirii și despoiat fără încetare de drepturile lui, pecetluite în lege din voia Majestății Sale domnitorului, fi-va ori nu în stare să smulgă din sufletul său un strigăt de împotrivire, care să cutremure pe toți asupritorii lui, fi va ori nu atît de tare încît să spulbere cu voința sa năstrușnică toate uneltirile, toate mârșeveniile, toate fărădelegile, toate ispitele necurate cu cari i se încrucișează calea, în clipa cînd el trebuie să se apropie de urnă și să și rostească într'un singur cuvînt, cu fruntea înălțată și senină, tot amarul sorșii lui întunecate, precum și toată nădejdea vișurilor lui de-un viitor demn de obârșia lui măreață și de însușirile lui sufletești fără păreche în țara asta. Cuvîntul care intrupează întreagă lumea suferințelor și vișurilor noastre, va fi pentru fiecare cerc românesc numele candidatului trimis, acolo din partea sfatului celui mai luminat al neamului nostru, din partea conducerii partidului național românesc.

Cu ochii luminați de flacăra cinstei și a convingerii nestrămîntate, de schinteia curată a iubirii de neam și de limba noastră strămoșească, să și rostească fiecare alegător român votul său, avînd credință tare că în clipa acea tainică și sfîntă, el își împlinește cea dintâi și cea mai mare datorie ce are dela Dumnezeu, pentru neamul său în lumea aceasta.

Izbînda noastră va umplea de chiote și veselie toate plaiurile românești, și vestea ei va străbate cu glas de aramă pînă sus la teptele tronului împărătesc. Bătrînul nostru domniilor va înțelege înc'odată, că în țara aceasta trăiește un popor vînjos, pe care nu l-au răpus prigonirile de veacuri și care își cere tot mai cu stăruință și tot mai cu tărie drepturile la o viață liberă, drepturile ce se cuvin unui popor deșteptat la conștiința demnității sale.

Vom trimite iarăși în sfatul țării oameni cari vor tîlmăci acolo păsurile și dorințele noastre. Și avem mare răspundere înaintea urmașilor noștri, a fiilor, nepoților și strănepoților noștri, a căror soartă atîrnă asiderea de voturile noastre, să trimitem acolo din ce în ce mai mulți deputați, ca glasurile lor împreunate să vestească din ce în ce cu mai multă tărie dorințele noastre. Va trebui să vie odată, și va veni poate mai curînd decît ni-e dat să proorocim de pe acuma, o deopotrivă dreptate a legilor pentru toate neamurile din țara asta. Și cînd va fi să vie, vom putea trimite în sfatul țării atîția oameni de ai noștri, cîți ni-se cuvin după numărul și vrednicia noastră. Atunci din calea înălțării și înfloririi neamului românesc se vor risipi piedecile seculare. Atunci vom putea și noi să ne clădim în tihnă temelile fericirii noastre.

Dar pînă să se ivească zorile acelor vremi, trebuie să luptăm fără odihnă și încetare, și cu cît lupta noastră va fi mai

Trăiască Dr. Vasile Lucaciu.

— Cîntă miera prin păduri of, of... —

Ineoane, Român verde,
Tatăl din cer, El te vede,
Cum păstrezi al tău renume,
Cinstii de întreaga lume.

Sebișene de-omenie,
Nu-ți da votul pe sîmbrie,
Pentru Lucaci sari în luptă
Aprigă și neîntreruptă!

Cîntă miera la Cermelu,
Măi luncane, unde mie'i?
Ducu-mă pentru dreptate,
Să votez din suflet, frate.

Siculane, viață bună
N'astepta să ți-să spună
Cine e Lucaci! Ce dorește!
Credința tu ți o păzește!

Bocsig falnic, Răpsig tare;
Dela Lucaciu sărutare!
Bravi a-ți fost vot totdeauna,
Arătați-vă ș'acuma!

Tu Bărsan, inima-ți caldă
Nu simțeai cum ea tresăltă:
Că chiar Lucaciu o să lupte
Pentru a voastre plepturi supte?

La Moroda suflă vîntul,
Bucure-se și pămîntul —
Lucaci al nost cînd pășește
În hotar și ne grăiește.

Mocra, Gurba și Iărmata,
Stau și ele toate gata,
Ca să plece la votare
Pe a lui Lucaciu nume mare.

Seleușul, sat de frunte,
Știe bine cum să lupte,
Pentru drepturi și națiune
Pentru limb'a noastrei mume!

Cuiedane, tu ești mîndru,
— Ajută-te Domnul sfîntul —
Că ș'acum cu-a tale voturi
Dăm pe Solymossy în lături.

Din Somușches l'Apatieu
Drumul este foarte rău,
Pleacă Lucaciu chiarla noi,
Să ne scoată din nevol.

Berechiene, să grijești,
Cînd pe Lucaciu-l primești
El e cel-ce te iubește
Și adevărul îți grăiește.

Mănerene, chinulte,
Lapădă te tu de mite!
Pentru bani și păpricaș
Pe un Lucaciu să nu-l lași.

Volvodene, Aideștene,
Nu lăcomi tu la pene,
Fie albe, fie roșii:
Frunze verzi purtau strămoșii!

Hodișenii saltă sus,
Suciu doar și lor li-a spus:
Lucaciu va fi deputat,
Fie binecuvîntat!

Dela Chertiș la Susani
Necuratul varsă bani,
Iudă nime nu se face
Vivat Lucaciu, măi ortace.

Deznă mîndră, Deznă veche
Cîntă-mi una la ureche:
Doina mierlei, care o știe
Tot Românul de-omenie.

Ravna, Neagra, Nadabestii
Slatina, Minead, Igneștii:
Așteaptă cu nerăbdare
Ziua cea de luptă mare.

Din Moneasa la Buhani
Curg pe vale galbeni bani,
Românașul de-i atinge
Intreg neamul nostru plînge.

Voi cei cinci dela Cociuba,
La vot veniți și voi ori ba!
Pentru Lucaciu să fim una,
Lui să-i dăm acum cununa.

bărbătească cu atâta ele se vor apropia și cu cât va slăbi curajul, demnitatea și cinstea noastră națională, cu atâta zorile unor vremi mai bune pentru neamul nostru se vor depărta.

Până să putem sfârâma »cartea legilor bătrâne« și ticăloase, trebuie să săvârșim întâi strângerea tuturor rândurilor noastre în jurul steagului partidului național. Firul din care s'a țesut pânza acestui steag, e tors din caierul jalei noastre seculare. Steagul acesta vestește, singur în lumea asta, dorințele neamului românesc și păcat de moarte săvârșește, păcat pentru care nu este deslegare nici dincolo de mormânt, cel ce îl vinde, sporind prin păcatul său lacrimile neamului din care s'a născut.

Pentru a zădărnici izbânda steagului nostru sfânt, potrivnicii noștri ne îngrădesc cu cele mai mârșave și mai viclene apucături Armele lor sânt trei: minciuna, banul și puștile jandarmilor. Dacă nu ne pot îmbăta cu fel de fel de minciuni, cearcă să ne cumpere sufletele cu bani și dacă nici banul nu izbutește să ne înfrângă cinstea și omenia, ei se înverșunează de moarte și ne străpung cu sulite, neucid cu gloanțele.

Sângele românesc a curs șiroaie zilele trecute, în Ardeal și în Bănat. Steagul nostru e stropit iarăși cu sânge nevinovat, steagul nostru e și mai sfânt azi pentru inimile românești, iar păcatul trădării e azi și mai groaznic și mai întunecat. Stropii de sânge de pe steagul nostru grăiesc azi cu glas tainic, cu glas de foc și ne luminează calea pe care trebuie să purcedem.

Se apropie ziua, alegători români! Iar când va suna ceasul ca să vă faceți datoria, întăriți-vă cu semnul sfintei cruci, înălțați-vă cugetul la suferințele părinților voștri din morminte, înfiorați-vă de taina mare a viitorului pruncilor voștri — și dați-vă apoi votul cum vă povățuiește inima. Fiți tari în credința voastră românească — și învingerea va fi a noastră.

Găvoșdie, Berindeni,
Români buni și bravi săteni
Un Lucaciu avem pe lume,
Votați toți pe al lui nume!

Prezeștean însuflețit,
Doncinean cu simț mărit!
Lucaciu e al nost părinte,
Ajută-l Doamne sfinte.

Din Selegeni până'n Laz
Plânge-un Baron de necaz,
De ivirea lui Lucaciu,
Al Românilor cărmaciu.

Baronaș cu puste multe,
N'au românii să te asculte;
Nici pe sute, nici pe thii —
Nu ne dăm ai noști copii!

Acest cerc e românesc,
Aș'a dat Tatăl ceresc;

Deschiderea parlamentului prin Rege. Din Budapesta ni-se telegrafiază: In cercurile guvernamentale se afirmă că la 18 Iunie n., Maj. Sa va veni din nou pe câteva zile la Budapesta, pentru a deschide în persoană noul parlament, care se va întruni la 21 Iunie.

Maj. Sa va citi însuș mesajul de tron.

Procesul Șeghescu - >Tribuna<. Ieri ar fi trebuit să aibă loc, înaltea tribunalului din Oradea-Mare, procesul de »calumnie« pornit de cunoscutul renegat Șeghescu împotriva »Tribunei«. La proces s'a prezentat numai redactorul nostru responsabil d. Constantin Savu (adus din Seghedin). D. Șeghescu nu s'a prezentat, ci a cerut amânarea procesului. Tribunalul a respins cererea diul Șeghescu și în acelaș timp a declarat procesul sstat.

Sărmanul domn Șeghescu!

Regele Bulgariei la Viena. Din Viena ni-se comunică că Ferdinand regele Bulgariei, a sosit azi dimineață în oraș și a avut o întrevedere mai lungă cu Aehrenthal, ministrul de externe. Probabil ca regele Ferdinand să vină și la Budapesta, unde va vizita și pe M. Sa, ca să-i mulțumească pentru fotografia ce M. Sa Împăratul i-a dăruit de curând.

Condamnarea dezertorului Margra. Conferința alegătorilor români din cercul Nocrich (com. Sibiu) a ținut la 22 Mai o constătuire în care s'au înțeles asupra atitudinii pe care alegătorii români vor avea s'o observe la alegerea de deputat, ne-având cercul candidat național. Conferința a decretat deocamdată pasivitatea pentru acest cerc.

Conferința a primit apoi cu unanimitate următorul conclud:

»Alegătorii români din cercul Nocrich întru-niți astăzi în opidul Nocrich, considerînd, că între concluzele conferinței naționale, ținută la Sibiu în 5 Aprilie a. c. s'a decretat necesitatea celei mai strîns solidarități în toate acțiunile politice ale poporului româ-

Iar Lucaciu e cel d'întâi
Dintre toți românii vii.

Cu el luptă nu'ncerca,
Că rușine îi mânca!
Fugi, ascunde-te'n păduri
De români și de unguri.

»Mâncă-ți partidul tău,
Cel uitat de Dumnezeu;
Că cu tine groful Tisza
Colosal iar' păcăli-s'a!

Salutare Beinșeni
Dela frații voști Crișeni!
Votați și voi ca și noi:
Pentru Lucaciu amândoi!

Cânta mierla prin păduri,
Sare peste uscături;
Doina cea de primăvară
Iar' răsunăntreaga țară.

nesc și se osândesc pornirile acelor rătăciți, cari s'ar face uneite adversarilor noștri,

considerînd, că în momentele cari reclamă stringerea tuturor partii cari reclamă inima și sufletul nostru stegarii de până aici, vicarul Margra-dea-Mare, uitându-și de înalta sa poziție în picioare stînta solidaritate și a bîra străină,

alegătorii din acest cerc, cu inimă durere, își exprimă indignarea lor în fundă, față cu învina păgubitoare vicar, carele, dacă nu se va abate de mejdloasă pe care a apucat, să o dînsul, cât și alții, cari ar urma se vor face vreanici de disprețul și gului neam românesc.

Scrisori din Bucur

Congresul comercianților. — Aniversar

București

La zilele de nouă și zece Mai s'a ținut primul congres al cercurilor comerciale din România. La congres au fost reprezentanți din toate orașele și baterile au fost interesante mai ales că la acest congres au participat comercianți și industriași români, care de concurența străinilor, au căutat să elaboreze un plan unitar de luptă economică. Cercurile de comercianți români din Moldova și din crurl triste, asupra cărora trebuie să se dească ori ce român cu tragere de inimă neamul său. În timp ce numărul comerțului și al industriașilor români scade pe alocuri în orașele și târgușoarele din această țară, puhoiul străinilor crește în chip amenințător. Boala aceasta a început să se arate și în celelalte părți ale țării, după arătat domnul Mihailcea-Vranceanu, comerciant din București, originar din Săcelelor.

Firește, întru cât e vorba în primul rând de interesul lor de clasă, comercianții s'au grupat contra unor instituțiuni, al căror efect este recunoscut de toată lumea. În pildă comercianții s'au plâns în contra așezărilor cooperative — singurele menite să împiedice porul de exploatarea străinilor. S'au arătat și unele hotărâri cari, dacă se vor realiza, avea un efect satisfăcător.

Astfel este chestiunea băncilor, apoi a comerțului ambulant etc. Iată de altă parte votate:

Să se înființeze bănci, pe lângă fie care comercial din țară. Să se ușureze impozitele la libertatea comerțului și statul să rezolve monopolul cărciumelor.

Comerțul ambulant, de pe urma cărui comercianții au de suferit atâtea, să fie interzis. Rile comerciale să înființeze bibliotecă și conferințe, iar pentru instrucția viitorilor comercianți să lupte pentru înființarea școlilor adulți. S'au mai votat unele hotărâri cu privire la aplicarea legii sanitare și repausul duminical. Foarte curioasă este hotărârea de a cere ca în ziua duminicală să fie numai de o jumătate. După congres a avut loc un frumos banchet. gresiștii au făcut o excursiune la Caracul Argeș.

După cum se știe, mai mulți ofițeri români întoarce vizita făcută astă toamnă de ofițeri supți conducerea generalului Kaulbars. Delegații români a plecat astăzi spre Rusia. Eaș pune din d-nii general P. Warilade, com

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și R**

se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și con

2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coro

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ar

inprovință la dorință prezentăm în persoană bogate noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la

putul al doilea de armată, Gr. Zosima, comandant al corpului întâi, general Istrate, comandant al brigăzii, colonel Iliescu, colonel Basarabescu, colonel Drăgălina, comandantul școlii de artilerie și doi căpitani C. Dragu, I. Olteanu și locotenentul Adamovici.

Locotenentul Adamovici vor vizita malul drumului lor ofițerii români vor vizita malul localității istorice din Rusia. Peste tot li s-a pregătit o primire cât se poate de frumoasă. Aici s-a rămas toți membrii delegației afară de generalii Wariade, Zosima și Istrate, care merg la Petersburg, unde vor fi primiți în numele de țara Nicolae. D. general va prezenta în fața șefului rus o scrisoare autografă din partea S. Regelui Carol. Această scrisoare a fost înaintată încă de ieri șefului misiunii ofițerilor români.

Malul Luna florilor și a visurilor. Luna iubirei și a nădejdiilor de mai bine. Sărbătoarea sfinților și roditoare. Sărbătoarea învierii. Atâtea mari evenimente din viața tuturor popoarelor sânt legate de zilele lui Mai. Neamuri obdite au tresărit la fermecătorul al libertății în aceste zile! Atâtea rugăciuni sânt înălțate la cer. S'au făcut atâtea jurăminte în aceste zile.

Sânt însă unii muritori, pentru cari primăvara vine nu aduce nimica. Din nesecatu i tesaur n'are nimica pentru unele suflete, decât aceleși păneri de rău. Sânt neamuri pentru cari aceste zile de strălucită primăvară nu aduc decât amintiri dureroase, pentru cari seninele zile lui Mai vin numai ca să le ia din comoara de visuri. Trei Mai. Ziua trezirii la viața a poporului românesc. Dar câte regrete nu aduce zilele românilor această zi?... Zece Mai. Ziua triumfă a românilor din regat. Dar câte păneri sânt și aici, când ne gândim că nu toți cel de neam pot să sărbătorească această zi, când ne gândim la ironia voinței supreme, care ne-a împins în atâtea păneri?

Unsprezece Mai. Și mintea nu poate pricepe și înțelege atâtea joci ale soartei cu viața poporului nostru. Ce aniversare tristă este astăzi. Ce aniversare dureroasă. Răpirea Basarabiei! Români au pierdut copiii vitegi ai firei. Pentru credința lor, pentru vitejia lor, pentru sângele lor vărsat cu prietenia și cu dispreț de moarte, pentru vitejia și curajul cari s'au slins supt zădărnicele Plevnei, fără nici un mormur, s'au slins pe pământ străin și ne-a fost dat să vedem cum pământul românesc a fost sfâșiat de mâinile aliaților, de ruși pe care românii l-au scăpat de rușine și le-am asigurat victoria.

Este astăzi aniversarea răpirei Basarabiei. E ziua, care Prutul românesc i-s'a dat menirea cea mai tristă de pe lume: Să tragă brazdă adâncă, brazdă blăstămată de despărțire între frați. E ziua, care ei a fost pus stejar al visurilor noastre, când în valurile lui plânge în genunchiată mână vechilor voveozi.

Ce aniversare tristă pentru cel mai bun și mai valoros de oameni dintre popoare! Și pe stradele războaielor mai fâlfălesc încă flamurile cari veșnic erii ziua gloriei. Ramurile verzi de brad, ramurile de străjer nu s'au vestejit încă. Au însă și ceva trist, ceva plângător. În aer par că este un duh de nespuse jale. De ce n'ar fi și flamurile jos astăzi? De ce n'ar fi atârnat de doiiu, cari să vestească departe rău și recunoștința muscălească?

Chitla noastră tremură sub cnuturi,
Și Nistrul sugrumatu-l'a străinul,
O cheiu-i mort, Soroca 'ngenunchiată,
Și 'n ghiara morții zbate-se Hotinul.

Cetatea Albă și a cernit veșmântul,
Căci jalea ei n'o poate scrie slova.
Cum ne-au ciuntit străinii fără suflet
Moldova noastră, Prutul, Moldova!..

Malul Luna florilor și a visurilor, luna iubirei.
Ce de păneri de rău aduci tu în sufletul nostru!

Correspondent.

„Deșteaptă-te Române!”

Ieri, în congregația comitatului Făgăraș, membri români ai congregației au intonat imnul nostru »Deșteaptă-te Române!«, răspunzând pe această cale la volnicia vicecomitelui român Bele, care a disolvat apoi congregația.

Am anunțat ieri, într'o scurtă telegramă, această atitudine demnă a românilor făgărășeni.

Complectăm astăzi raportul de ieri.

Congregația s'a început la orele 9 înainte de amiază. Membri români s'au prezentat aproape în număr complet. La adunare a asistat și mult public românesc din Făgăraș și jur.

Când fișpanul Széll, invitat de o deputațiune, a intrat în sală, românii l-au primit cu puternice strigăte de: »Jos cu el!« Strigătele s'au repetat și la deschiderea ședinței.

Vicarul Macaveiu face propunerea, să se dea vot de neîncredere comitetului. Comitele nu se depărtează din sală și propune, ca Dr. Șerban, pentru nesupunere în congregație să fie pedepsit cu 200 de cor. Propunerea s'a primit cu majoritate de 30 voturi. Fișpanul părăsește sala.

La prezidiul viceșpanul Bele. Dr. Șenchea sprijinește propunerea domnului vicar Macaveiu. Cere cuvântul Dr. Șerban, dar i se deneagă. Se naște zgomot uriaș. Românii indignați cântă în cor: »Deșteaptă-te Române«. Viceșpanul disolvă adunarea.

După congregație românii au mers în corpore la »Hotel Paris«, spre a se consulta. Cu ei a mers și Dr. Iuliu Maniu, care a asistat la ședință ca ascultător. La orel s'au ținut mai multe vorbiri, vestejindu-se volnicile. A' vorbit Macaveiu, Dr. Șerban, Peia. Acest din urmă a salutat pe d. Maniu, care a fost aclamat cu însuflețire de nedescris. Dr. Popescu a criticat aspru manoperele inspectorului școlar.

Ziua alegerilor.

Aproape în toate cercurile electorale s'a stabilit ziua alegerilor. În cele mai multe, alegerea va avea loc la 1 Iunie.

Alegerile în cercurile electorale în cari avem și noi candidați naționali vor avea loc aproape toate la 1 Iunie.

Publicăm mai la vale tabloul alegerilor și al candidaților noștri, apelând la toți alegătorii români să lupte cu toată tăria ca să putem anunța cititorilor noștri că toți candidații noștri au fost aleși.

Rugăm, în același timp, pe toți candidații noștri să binevoiască a ne trimite în ziua alegerii rapoarte telegrafice sau telefonice despre decursul și rezultatul alegerilor.

Oricât de târziu s'ar termina alegerea, rugăm să ni se comunice rezultatul prin telegraf.

Trăiască partidul național român și cei ce luptă pentru realizarea programului lui!

Alegerile vor avea loc:

1. Iunie.

Orășele: Abrud, Arad, Becicherecul-mare, Cluj, Gherla, Oradea-Mare, Sibiu, Vișeu.

Comitatele: Alba-inferioară, Arad, Bihor, Brașov, Bistrița-Năsăud, Caraș-Severin, Maramureș, Selagiu, Sibiu, Solnoc-Dobica, Timiș, Tirnava-mare, Tirnavamică, Torontal, Turda-Arieș.

Partidul național român are candidați în:

1. **Beiuș**: Dr. Vasile Lucaci. Contracandidat: Rednic G. (gub.).

2. **Bocșa-română**: Dr. Valer Brantisc. Cc. Jakabffy I. (gub.).

3. **Boroșneu**: Dr. Vasile Lucaciu. Cc. baronul Solymossy (gub.).

4. **Caransebeș**: Dr. Aurel Vlad. Cc. Const. Burdla (gub.).

5. **Cehul-Silvaniei**: Dr. Ioan Erdélyi. Cc. Contele Bornemisza Elemér (gub.).

6. **Celca**: Dr. Ioan Suciu. Contracandidat Vasile Mangra (gub.).

7. **Chișineu**: Octavian Goga. Cc. Lázár Zoárd (justhist), baronul Werkheim (gub.).

8. **Cisnădie**: Nicolae Ivan. Cc. Dr. Gratz Gustav (gub.).

9. **Cristian**: Dr. Nicolae Comșa. Cc. Dr. Greskowitz Wilhelm.

10. **Diclosănmărtin**: Dr. Romul Bolla. Contracandidat Sándor Iános (gub.).

11. **Ighiu**: Dr. Alexandru Valda-Voevod. Cc. Dr. Szász Pál (gub.).

12. **Ileanda mare**: Dr. Teodor Mihali. Fără contracandidat.

13. **Iosășel**: Dr. Gheorghe Popa. Cc. Almay Ollvér (gub.).

14. **Lugoj**: Dr. Ștefan Petroviciu. Cc. Piosz Sándor (gub.).

15. **Moravița**: Dr. Caius Brediceanu. Cc. baronul Stojanovics (gub.).

16. **Năsăud**: Dr. Victor Onișor. Cc. Ioan Ciocan (gub.).

17. **Oca Sibiului**: Dr. Aurel Cosma. Cc. Hámory László (gub.), Markbreit Gyula (gub.).

18. **Oravița**: Dr. Ioan Nedelcu. Cc. Dr. Iosif Șeghescu (gub.).

19. **Radna**: Vasile Goldiș. Cc. Dr. Tagányi (gub.).

20. **Sebeșul-săseșc**: Dr. Liviu Leményi. Cc. Dr. Darvas I. (gub.), Dr. Grasser (gub.).

21. **Șimleul Silvaniei**: Dr. Victor Deleu. Cc. Ugron Gábor (Koss.), Dr. Gáspár Gyula (gub.).

22. **Șiria**: Dr. Ștefan C Pop. Cc. Dr. Nagy M há'y (Koss.).

23. **Tinca**: Dr. Aurel Lazar. Cc. Gál Endre (Koss.), Telegdy Ioszei (gub.).

24. **Trăscău**: Dr. Zosim Chirtop. Cc. Doblenszky Sándor (gub.), contele Bethlen Bálint (Koss.).

25. **Vințul de Jos**: Dr. Iuliu Maniu. Fără contracandidat.

26. **Zichyfalva**: Terențiu Oprean. Cc. contele Karácsonyi Jenő (gub.).

27. **Zorlențu-mare**: Gr. Gheorghe Popoviciu. Cc. Huszár Károly (gub.).

2 Iunie.

Orășele: Timișoara.

Comitatele: Hunedoara. Mureș-Turda, Sătmăre.

Partidul național-român are candidați în:

28. **Bala-de-Criș**: Vasile Damian. Fără contracandidat.

29. **Cărășau**: Dr. Constantin Lucaciu. Cc. Helmeczy I. (gub.).

Pentru cumpărare
de
pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

suc. EMMER FERENCZ
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi.

30. Dobra: Nicolae Ivan. Cc. Dr. Hanlos Elemér (guv.).

31. Orăștie: Dr. Aurel Vlad. Cc. Dr. Farkas Pal (guv.).

32. Somcuta-Mare: Dr. Alexandru Vaida-Voevod. Cc. contele Tel. ky (guv.).

Nu s'a fixat termen pentru alegerile în comitatul Făgăraș, unde avem candidați naționali la

33. Arpaș: Dr. Alexandru Vaida Voevod. Cc. I. Udrea (guv.).

34. Făgăraș: Dr. Nicolae Șerban. Cc. Dr. Werner Gyula (guv.).

Scrisoare din Roma.

Ultima vorbă asupra cometei lui Halley. Sfârșitul lumii. — Ce se credea în Italia. — Ce a fost la Roma. — Noaptea teribilă.

— Dela corespondentul nostru. —

Roma, 19 Mai 1910 st. n.

Răbdătorule cititor, multe ți s'au mai scris asupra cometei lui Halley: unii au văzut-o, alții au măsurat-o, alții au cântat-o, alții au prevestit înveninarea aerului și sfârșitul v'eșli pe pământ... dă-mi voie și mie, răbdător cititor, să-ți spui ce se credea în Italia și ce s'a petrecut la Roma în noaptea de Miercuri spre Joi, 18-19 Mai st. n.

Italia este o țară în care superstiția are un loc destul de însemnat. Cu firea lui aprinsă din naștere, cu sângele viu, italianul se impresionează foarte ușor și tot așa de ușor se lasă să fie prins de superstiție, și din pricina acestei firi impresionabile în clasa poporului, în masa persoanelor inculte, fenomenele naturii se interpretează într'un chip cu totul altul decât cel natural. Apariția pe cerul nostru a cometei lui Halley, a luat duble proporțiuni în imaginația caldă a poporului, pe de o parte prin raritatea acestui fenomen, pe de altă parte prin teama ce a dat loc în lume, prevestirile astronomilor asupra eventualei întâlniri a coadei cometei cu pământul nostru.

Noaptea de Miercuri spre Joi se așteaptă în Italia ca o noapte apocaliptică: grozăvia întâlnirii cometei cu pământul, detunături asupritoare, foc, otrăvuri în aer, în fine sfârșitul lumii.

Teama era și mai mare, căci lumea se aștepta să vadă cometa trecând prin aer, prăbușindu-se cu focul nucleului său asupra pământului, distrugând orice urmă de viață.

Și cu cât se apropia noaptea fatală, cu atât teama se înrădăcina în suflete: unii se spovedeau; alții plecau pe la casele lor ca să fie toți din neam la un loc; s'au constatat vre-o trei cazuri de nebunie, produsă din cauza aprinderii imaginației persoanelor slabe de ingeri. Prin orașe, pe unde lumea este mai evoluată, începuseră să ia măsuri de siguranță, căci lumea din orașe, citind gazetele, aflase că întâlnirea nu va fi decât între coada cometei și pământul nostru, iar cum se zicea că s'a găsit în coadă cianogen, cei cari știau puterea otrăvitoare a acestui gaz, și-au cumpărat oxigen, materii desinfectante, și-au pregătit pimițele ca să se închidă în ele, și-au astupat bine ferestrele ca să nu pătrundă gazul otrăvitor în casă.

O teamă surdă, o frică internă cuprinsese mii și mii de suflete, iar cei mai sceptici, cu tot scepticismul lor, se lăsaseră influențați de curentul de frică și o bănuială vagă amestecată cu o teamă de moarte se năștea și în suflete lor. Și încetul cu încetul, frica de moarte a pus stăpânire pe o națiune întreagă.

În Roma, în seara aceea, a fost un spectacol cum nimeni nu-și poate închipui.

Se știa că dela 3 la 4 din noapte, cometa va trece de cealaltă parte a orizontului, iar pământul va trece prin coada ei. Însă această trecere a fost interpretată rău: populația a crezut, își închipuise, că va vedea trecând un porumbel, o vrăbie sau un balon. Toți se așteptau să vadă această *stella cometa* în toată splendoarea sa de foc, leșind dela răsărit, și traversând cerul întunecos al nopții.

Ziarele scriseseră că în seara aceea, tocmai din cauza trecerii cometei dintr'o parte într'alta

orizontului, nu se va vedea, dar ignoranța este mai puternică decât granitul, și poporul a vroit să vadă... ceiace nu a văzut.

În sprijinul credinței populare a venit și faptul că pentru seara aceea primarul Romei a și dat poruncă să rămâie deschisă grădina publică depe muntele Janicul, grădină care, ca toate grădinele publice romane, seara, la un ceas după apusul soarelui se închide.

Și toată — sau aproape toată — populația Romei, în noaptea aceea, a umplut grădina depe Janicul.

Spectacolul a fost de o frumusețe rară: în întunericul aleilor fără felinare, sub frunzișul verde pătat din când în când de razele palide ale lunii în creștere, sumedenia aceia de lume îngrămadită în așteptarea teribilei catastrofe, și cu toate că mulți din cei prezenți căutau să facă glume și să ridă de ceiace așteptau moartea, totuși, mulțimea grămadită acolo, palpită de teamă, răsufla fricos și cu grija: din minut, în minut... acum... în clipa ce vine... o altă clipă... și alta... o să se vadă apocalipticul spectacol, cometa îngrozitoare apărând la orizont, spre răsărit, lăind cerul cu focul nucleului său, cu coada acela care se va târl după dansa ca dungă arzândă, și crescând mereu în spațiu, va veni să izbească pământul, distrugând toată viața, toată existența.

Câte cruci nu s'au făcut în noaptea acela? Câte persoane, în șoapte sau în gând nu și-au adus aminte că sânt creștini, că există un Dumnezeu, și și-au renovat sufletul?

În oraș, în Roma, pe străde animația a fost ca nici odată. Roma, orașul care cel mai târziu la miezul nopții doarme liniștit, în noaptea aceea prezenta o mișcare cum nimeni nu și aduce aminte s'o fi văzut vre-odată. Nici chiar falmoasele Carnavaluri Romane, pe atunci pe când erau ca o minune din basme, n'au fost în stare să fie lumea pe străzi până la ziua.

Și nu numai pe străzi, dar și pe coperișurile caselor, lumea grămadită aștepta cu teroare trecerea cometei.

Greoaie și lungi, orele au trecut una după alta. În noaptea împede rar unul după altul, ceasornicele edificiilor publice au bătut orele: mai întâi trei apoi patru, apoi patru și jumătate. Cerul și-a pierdut culoarea lui albastră neagră, orizontul se albește, se împurpurează și în lumina searbădă a zorilor, fricoșii și toți cei ce pierduseră noaptea, s'au uitat mirați unul la altul, pe când pe fețele lor se cunoșteau urmele oboselei nedormirii și ale torturii sufletești.

— Și cometa?

Apol o bucurie nespūsă, ca o reacțiune fatală a încordărei nervoase, a umplut sufletele celor ce tremuraseră toată noaptea.

— Va să zică n'am murit toți? Cometa și-a bătut joc de noi!

Și la ideea aceasta, un hohot omeric de răsă izbucnit din mii și mii de piepturi și o undă de bucurie s'a revărsat peste toate mii de persoane adunate.

Și atunci, toată lumea ce umpluse grădinile, plețele, coperișurile caselor, s'a revărsat pe străzi, urlând și cântând, deslănțuindu-și în toată puterea nervii încordați de teama din noaptea trecută.

Și cine a plătit oalele sparte a fost cetățeanul încrezut sau nepăsător de va muri acum sau la anul, a fost cetățeanul care la miezul nopții, ca orice bun creștin s'a culcat, iar care toată noaptea a fost deranjat din somn de glasurile celor ce veghiau, iar spre ziuă, a pierdut orice nădejde de a mai dormi, în gâlăgia asurzitoare a celor ce jubilau că au putut să și amâne pentru mai târziu sfârșitul vieții. I. Th. Alian.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboesală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se provoace că adresa firmei a cetit-o în — ziarul «Tribuna» din Arad. —

Campania electorală

Candidatura deș...

Ni-se anunță că d. Dr. Gheorghe Popovici a revenit asupra hotărârii mai candida și va relua lupta în cercul Zorlențu-mare.

Imprejurarea că părintele Dr. Gheorghe Popovici a revenit asupra renunțării, — se datorește intervenției d. Dr. Gheorghe Popovici în fața comitetului electoral, eventuala pierdere a cercului Zorlențu-mare să urmeze pînă renunțarea cam. În cele din urmă d. Dr. Gheorghe Popovici, totuși, că nu trebuie să se că nu poate să părăsească lupta la

Pasivitatea românilor Brașov.

Primum următorul comunicat:

Comitetul central electoral al comitatului Brașov a decis, ca noi alegătorii români din comitat să nu punem candidat român în ședința sa ținută în Brașov la 22 a decis, ca noi alegătorii români din comitat să nu punem candidat român în 2 cercuri electorale ale orașului Brașov: I Brașovul-vechiu — Stupini; cercul II Ștefănești — și nici în cele 2 cercuri electorale — cercul Ghimbav și cercul

Totdeauna s'a decis, ca alegătorii să fie invitați să nu voteze cu candidatul partid în nici un cerc.

Prin urmare alegătorii români vor servi o ținută pasivă, adică alegătorii să mână să stea acasă și să nu și dea vot nimeni.

Dr. Alexandru Străvoiu, secret. comit.

Turneul d. Vasile Goldiș.

Candidatul naționalist al cercului d. Vasile Goldiș, va vorbi Duminică, 23 Mai, dimineața la orele 9 în Cercul 11 în Odvoș.

Cercul Lăpușului n'are candidat naționalist.

Ni-se scrie: Cercul Lăpușului considerabilă majoritate românească încă tot fără candidat naționalist. Ce? Isbânda față cu candidatul — cu totul necunoscut în cerc — sigură. Mai mulți alegători în

Terorile în cercul Chișinău.

Duminică candidatul guvernamental Wenckhelm s'a prezentat în comuna Ștefănești să vorbească alegătorilor, dar nimeni nu i-a dat și neavând cui vorbi și-a făcut căci. La un colț de uliță se adunaseră: alții primit cu fluierături și strigăte de îndărmit înfuriați de rușinea pățită în comuna năpusită asupra mulțimei și au arestat pe Ioan Roșca a Dogli și Horga Petru a Ștefănești. I-au dus apoi între balonete la casa comitatului au ținut o zi închis. Contra bravilor săi nu se lasă ademeniți de lustrul spălației telui, ci își fac datoria, s'a făcut arătare lor!

Cucerirea Borșineului.

Ni-se scrie:

Cercul Borșineului e câștigat! Lucrurile s'au găt ca prin farmec toate inimile și dragăciunilor pentru acest luptător falnic va duce nou la izbândă steagul național. Deși jandarmii îl amenință pretutindeni cu deși primiriile sărbătorești sânt oprite pe permite alegătorilor să-l întimpline pe candidat cu banderiu și călăreț, — luptă

Biserica Albă în 8 trăsuri, însoții de fruntași germani, români și sărbți ai orașului, prima comună în care am ajuns a fost Straja. Nici bine nu a prins poporul de veste, că am sosit în comună și îndată s'au adunat cu toții, mic și mare înaintea casei comunale, locul ales pentru vorbirea de program.

Aici septegenarul d. Edmund Stehnacker, după ce este recomandat alegătorilor de către cunoscutul luptător naționalist d. Dr. Titu Mălăiu, avocat în Biserica Albă, vorbește cu multă însuflețire despre necesitatea înțelegerii tuturor popoarelor nemaghiare din patrie, ca astfel întruniți într'un singur partid puternic să poată lupta pentru drepturile noastre naționale.

Această vorbire o redă în limba românească d. avocat Dr. Tit Mălăiu, producând multă însuflețire și electrizând inimile ascultătorilor prin expunerea clară și cu înțeles. Se înțelege, că aceasta nu a convenit notarului comunal, un oarecare român cu numele Luchici, care prin însuflețirea generală și-a văzut periclitat terenul. Nu se simțea bine sărmanul și căuta să întrerupă pe vorbitor pe motiv, că traducerea nu ar fi fidelă. Cu toate opiniile sale neputincioase nu a fost învrednicit nici a fi luat în băgare de seamă.

De-acolo am ajuns la Iasenova. Cu toate, că înștiințările trimise în comune cu câteva zile înainte au fost, spre seducerea oamenilor, din adins reținute din partea slujbașilor comunali, s'a adunat multă lume. Aici vorbirea candidatului a redat o în limba sârbească dl Dr. Vasa Putnic. Notarul comunal a voit să l întrerupă, dar a avut tocmai succes contrar, căci ascultătorii l'au făcut de răs, strigând cu toții »Jivio Stehnacker.« A rămas bietul plouat.

Comuna vecină care am cercetat o a fost Duplaia. Aici niște oameni gălăgioși, anume puși, au zădărnicit ținerea cuvântării de program, căci candidatul nostru văzând desordinea intenționat pusă la cale, a renunțat de a mai vorbi.

Se înțelege, că asta a plăcut fibrăului și sateliților săi. Când ne gândim în fața acestor fapte la Marcovă, unde în numele susținerii ordinii s'a vărsat sânge nevinovat, iar când e vorba de noi nici un pas nu se face pentru susținerea ordinii, atunci numai vedem în toată goliciunea cântarul deosebit, cu care să măsoară la noi dreptatea.

În Gaitasol asemenea a fost ascultat cu mare însuflețire de către ascultători, cari aclamau adesea, când li se explica votul universal, darea progresivă etc.

În Grebenaț, care este o mare comună românească am avut deosebi o mare bucurie văzând cum știu alegătorii să se însuflețească pentru idelle naționale.

E caracteristic, că un preot din comună, — nu l mai numesc și cu numele deocamdată, — ne telegrafiază cu ceva înainte, că acolo n'am avea ce căuta, fiind toți alegătorii pentru Pescha. Însuflețirea, cu care am fost întâmpinați acolo a desmintit pe deplin afirmațiunea preotului, care se vede a fi însuș foarte »angajat«. Oare asta să fie chemarea preotului român, ca în cele politice să lupte în contra neamului său? Vom mai vedea, ce va mai fi la alegere și apoi vom mai purta și noi puțină grijă unor astfel de preoți!

Adunarea a fost impunătoare și cu mare însuflețire. Dl avocat Dr. Titu Mălăiu, în vorbirea sa, s'a estins asupra tuturor chestiilor, cari ne preocupă azi, îndemnând și îmbărbătând pe alegători la luptă pentru cauza noastră dreaptă. De pe fețele tuturor să putea vedea emoțiunea de care au fost cuprinși și din puternicile »să trăiască« ni-am convins, că oratorul a vorbit din inimă la inimă. Sântem convinși că bravii noștri români din Grebenaț vor sta cu tărie pe lângă steagul național. Preoții locali ar putea să se uite împrejur și să ia exemplu dela preoții din Straja, d-nii Aureliu Șdic și I. Șdic, precum și dela preotul român al comunei Oreșaf dl Ioan Mităr, cari totdeauna au fost și vor rămânea în fruntea poporului lor.

Îndeosebi primire frumoasă am avut în Roșia, unde i-s'a oferit candidatului nostru un prea frumos buchet de flori.

Cu această comună am terminat turneul pe ziua de Duminică, rămânând cu impresia unei prea frumoase zile de sărbătoare, care ne lasă a întrezări învingerea frumoasă, ce o vom avea la 1 lunie, când se va face alegerea. *Un. alegător.*

O rectificare.

Din Seceani primim următoarele rânduri: În numărul 99 al mult prețuitului nostru ziar național »Tribuna« s'a scris din Seceani, cumcă justhista Dr. Romanov Péter însoțit de Dr. Medgyesy Ignácz advocați din Vinga au sosit la noi în comună la orele 7 a. m. și au avut o bună primire din partea economului Milan Mariș și Ioan Raini episcopul bisericii și alții.

Apoi zice mai de parte, cumcă un învăț. penz. Nicolae Ribari ar fi fost însuflețitorul lor.

La aceste afirmațiuni cu permisiunea onor. redacțiuni răspundem, cumcă sînt neadevăruri.

Noi subscrișii sîntem acei oameni în comună, cari ținem unul »Tribuna« altul »Foaia popor. român« și »Libertatea« ș. a. și noi conform foilor noastre naționale însuși ne conducem, neavînd lipsă de călăuzi, pentrucă în numărul 93 al »Tribunei« pasagiul al 12-lea unde se zice: că alegătorii în lipsa de ablegați naționaliști să sprijinească pe acei candidați, cari luptă pentru votul universal, egal, secret și după comune.

Domnul Dr. Romanov Péter în calitate de candidat de ablegat sosind în comuna noastră a grăbit numai decît a distribui între alegători programul său tipărit.

În acela după citire am aflat în pasagiul 26 lea unde se zice: »Partidul nostru pretinde mai departe introducerea votului universal, egal, secret și după comune«, și noi credem cum că acest program ar fi destulă garanție.

Cu referință la d. învățator penzionat N. Ribari, cumcă el ar fi corțesit pentru susnumitul candidat prin comună este o minciună eronată!

Dumnealui ține »Tribuna« de toate zilele, iară noi ne grupăm cu plăcere pe lângă dînsul, care ne explică cu bunăvoință conținutul »Tribunii« mai la înțeles, îndemnîndu-ne că numai aceluia să-i dăm votul nostru, care luptă pentru votul universal, egal, secret și după comune, și noi astfel am și făcut.

Dumnealor acei mai mulți alegători se poate reduce numai la unul și acela e d. învățator Dimitrie Suciu din localitate, care se află în proces disciplinar pentru multele sale fapte imorale.

Așa e naturelul lui, că vede paiul în ochii altuia, iar birna între ai săi nu!

Mai departe în 21-lea l. c. nouă să anunțase, cumcă vine să-și desfășure deputatul partidului cu votul universal fără atributul »secret« — și pe cine văzurăm mai întii cu peana roșie în pălărie de cit pe calumniatorul de mai sus, căruia îi place a-și atribui epitetul de mare naționalist!

Mai mult lăsîndu-și pruncii în școală supt paza unui școlar mai mare, de și a fost admoniat din partea directorului local să rămîie în școală.

După ce au fost întâmpinați la hotarul Jadamului și sosind în comună și-a desfășurat programul său, iar după aceea a urmat obișnuitul »aldomás« unde marele naționalist a ținut mai multe toaste patriotice...

Cu deosebită venerațiune ne rugăm spre lămurirea cauzei a se publica, ca publicul cetitor să cunoască mai bine pe marele naționalist de sticle!...

Mariș Milan,
în numele mai multor alegători.

Apel către alegătorii din cercul electoral Timiș-Recaș.

Delegațiunea comitetului român central electoral în conglăsurire cu comitetul electoral cercual din cercul Timiș-Recaș, — luând în considerare, că candidat cu program național în cerc nu avem, iar dintre candidații străini nici unul, nici guvernamentalul Dr. Heinrich, nici kossuthistul Dr. Szuló, nu ne dă garanții îndestulătoare, că vor lupta sincer pentru învingerea votului universal, egal, secret și după comune, a hotărît pentru cercul nostru cea mai strictă pasivitate, obligând pe aderenții partidului național a se abține de astădată dela votare, nefiindu-le permis alegătorilor naționaliști supt nici un pretext ori motiv a vota cu candidații străini.

Cari nu se țin de acest ordin electoral, vor fi considerați ca infașă ciplină de partid.

Apelez deci la toți românii de la Recaş, să șadă de data aceasta să sprijinească cu votul lor pe nici un didații dușmanii idealurilor noastre cu atât mai vărtos, fiindcă în ză luptă va fi între candidații străini, chisă nici vărsarea de sânge și, — nul Dumnezeu, — ar fi păcat strigă curgă sânge românesc nevinovat, jînul unuia, ori altuia dintre dușmanii politici.

Așa să fie!

Dr. Lucian Gergely
advocat, pentru comit.

Rezultatul alegerilor.

Ziarele și partidele politice fac fel și nații în ce privește rezultatul alegerilor. Talii cred că vor dobîndi:

Guvernamentalii	200
Andrassyștii	20
Naționaliștii	20
Poporalii	20
În afară de partide	13
Kossuthiștii	80
Justhiștii	60
Opoziționalii speră că vor dobîndi:	
Guvernamentalii	15
Kossuthiștii	8
Justhiștii	8
Poporalii	20
În afară de partide	15
Naționaliștii	20
Alte partide	10

Cîteva zile încă și se va învedera dreptate.

O inițiativă bucovineană.

Primim din Cernăuți următorul apel:

Au trecut 17 ani de când neuitatul nostru patriot Pompiliu Pipoș'u a închis ochii în 6 Faur 1893.

Născut din părinți fruntași în Hondoș silvania, tînărul fecior de protopop, după mîntuit studiile universitare în Cluj și lupta grea și periculoasă a neamului român în Transilvania.

La îndemnul dlor Slavici și Nicolae tînărul Pompiliu Pipoșiu a intrat în redacțiunea ziarului »Tribuna«, unde a fost unul din mai iscușiți muncitorii jurnalistici și temniță conducătorii Slavici și Albini politice, a condus singur marele ziar bun.

Vigoarea de luptă a fost viu cunoscută de patrioții români, încât tînărul Pipoșiu a fost membru al sinodului și congresului național sericesc din Transilvania. La anul 1890 s'organizază viața noastră politică națională în tatea politică »Concordia«.

În fruntea »Concordiei« fu ales neuitatul conducător politic național Dr. Iancu care a început o viață nouă a început. Necesitatea unei periodice politice a fost simțită de toți.

Atunci se îndreptaseră privirile noastre Ardeal, pentru a dobîndi o putere jurnalistice probată, care să fie în stare a cuprinde și a duce cu pricepere năzuințele noastre politice.

Iosef Müller & Comp., Mediaș-Medgyes. Birou tehnic și întreprindere de zidit pentru zidire beton și beton de fier; depozit de lucrări de ciment.

Primește și pregătește tot felul de construcțiuni de beton de fier: așezarea de padimente fără închieturi, depozit stabil de ciment pentru acoperit din ciment, barere pentru trepte, plăci de ciment, și pietrii-beton pentru fântâni.

Politică de mandate.

Încă la începutul campaniei electorale am făcut o critică aspră, dar justă la adresa conducătorilor partidului, dar ales la adresa conducătorilor afișate prin provincie, la adresa așa numitelor celebrități provinciale, cari coltau pe la ușile miniștrilor și a fișelor spre a face pacturi locale, cu un singur și nobilul scop de a primi mandate *oposiționale românești* din partea guvernului, pentru contravariarea și mai frumoasă de a sacrifica cercuri românești guvernului. Critica noastră a stârnit un mare rezonanz; s-au aruncat chiar bănuiele că vom produce disensiuni în fața camerei electorale, iar confrății dela „rapelul” au aflat de nevoie a se „la pândă” spre a ne surprinde și vom vinde cauza națională. Mărturisim că în fața efectului ce a produs critica noastră ne-am dezarmat și, deși știam despre unii că tocmai în vremea aceea antișambrau pe la Khuen-Héderváry, pentru a face cu un firg asupra cercurilor românești anumite comitate.

La rămânerea să se stabilească mai târziu cu a cărui autorizare au stat d-nii în tratative cu guvernul, după negocierile dintre partidul nostru — conduse de d. Mihalyi — și guvern, se debaraseră deja în mod oficial rupte, și nu au ori nu știrea conducătorii partidului nostru despre aceste tratative clandestine și neiertate, și dacă au avut sau nu măsuri pentru ale opri și împiedeca.

În orice caz ar fi foarte caracteristic ca, scrieri pe cari le știe toată lumea și a căror consecință amenință să compromită o parte națională într'un întreg colț de țară locuit de români, să fie numai pentru comitetul național lucruri ne-noscute și să fim aduși noi în fața neplăcutii neplăcute de a-le ventila pe cale publică, fiind vorba nu mai de altminteri decât de salvarea onoarei naționale în acel colț de țară românească. Știrile ce ne sosesc din Caraș, ne prezintă adică că nenorocita politică de mandate făcută de fruntașii din Lugoj începe a-și da, încă înainte de alegeri, fructele. — Cercul Sasca, precum se știe, este la picioarele baronului Duka de Kadar, candidatul guvernului. Făgetul la picioarele lui Nemes Zsiga. În Zorlenț și-a retras ieri candidatul național Dr. Gh. Popovici candidatura, în Caransebeș și Oravița, unde conform pactului, guvernul se angajase la neutralitate, teroarea administrativă și face de cap, ca să-l scoată pe Burdea și pe Șeghescu. În Lugoj asemenea se comit strașnice abuzuri administrative. Ar rămâne deci Bocșa, ca să fie de-a eventual un mandat! Nu aruncăm nici aici bănuiele, sântem siguri, că dacă va fi câștigat și acesta, învingerea va fi numai meritul bravilor noștri alegători, cari, și aici, ca și președintele stau mult mai presus în virtutea lor națională, de cum au avut onoarea a fi judecați de fruntașii din Lugoj.

Vorba e că poate nu ar fi târziu de a se mântui încă cinstea națională.

Regretăm în deosebi și reprobăm retragerea părintelui protopop Dr. Gheorghe Popovici, care avea datoria să ducă lupta până la sfârșit, cu orice rezultat. Tot așa socotim că se vor afla în Lugoj, în generația mai tânără bărbați, cari s'alerge și în cercurile sacrificate. Mai avem opt zile până la alegeri. Din Sasca și din Făget avem mulțime de scrisori din partea țăranilor, cari cer candidat național. Ar fi un adevărat sacrilej a-i lăsa cu conștiința că ei sânt vânduți. Mai bine să pierdem toate cercurile într'o luptă dreaptă și cinstită, decât să câștigăm oricâte mandate miluite.

Delegațiunea comitetului central, precum sântem informați, oferă tot sprijinul acelor bărbați integri, cari acum, în ora supremă, ar alerga să desfășure steagul național în Sasca, Făget și Zorlenț. Iar opinia publică românească îi va recompensa cu recunoștința ei, pentru salvarea onoarei naționale în aceste cercuri.

Alegători români din Sasca, Făget și Zorlenț, la luptă!

Congregația comitatului Făgăraș
Am primit din Făgăraș următoarea telegramă:

Congregația de azi a fost foarte agitată. Din cauza teroarei administrației membrii români au prezentat vot de neîncredere prefectului. A vorbit vicarul Macavei, avocatul Dr. Șenchea, avocatul Dr. Vasu, Brumboiu și Dr. Șerban. D. lui Șerban i-s'a luat cuvântul. Românii au intonat imnul »Deșteaptă-te române«. Adunarea a fost disolvată. Prefectul a părăsit ședința.

Delegațiunea congresuală în cauza mănăstirilor. Luni dimineață, la orele 9, s'a întrunit în aula episcopescă din Arad, sub președinția P. S. Sale a Episcopului Ioan I. Papp, delegația congresuală în cauza mănăstirilor. Iau parte Prea Cuv. Sa Filaret Musta, arhimandrit, P. Cuv. Sa Augustin Hamsea, dnii Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, Emanuil Ungurean, Ilie Traiță, Nicolae Zigre, Petru Truța și dintre jurisconșulți d. Dr. Nicolae Oncu.

Glas de încurajare. Din Lipsca primim următoarea telegramă:

»Studentimea română din Lipsca, adunată cu prilejul serbării zilei de 10 Mai, își aduce aminte de greutățile luptei electorale a Românilor din Ungaria și încredințată de tăria convingerilor fruntașilor politici de dincolo, — le urează izbândă întru fericirea poporului românesc«.

Ajurnarea șaborului. Șaborul din Agram a fost luni ajurnat pe timp nedeterminat, după ce s'au ales delegații croați pentru corpurile legislative ungare. Desbaterile au degenerat zilele din urmă în scene tumultuoase și discuția asupra reformei regulamentului intern al șaborului, nu s'a putut menține la un nivel parlamentar. În recenta sa sesiune șaborul a votat legea reformei electorale.

Între delegații aleși pentru a reprezenta interesele Croației în camera ungară, nu mai întâlnim pe luptătorul naționalist, plin de temperament, Supilo.

Împăratul Germaniei în Viena. Aflăm din sursă vrednică de încredere că în Septembrie împăratul Vilhem va veni la Viena, pentru a pu-

tea lua parte la serbarea jubilară a M. Sale împăratului Francisc Iosif, și a-i prezenta în persoană urările de bine. Nu se știe încă cu siguranță dacă vizita aceasta va avea loc înainte sau după manevre, nici de va lua oare împăratul Vilhem parte la vînătoarea aranjată de arhiducele Friederich. Probabil ca din Viena împăratul să se rentoacă dea dreptul acasă.

Instalarea comitetului suprem Walbaum. Luni s'a făcut cu solemnitatea obicinuită — scrie »Telegraful Român« — instalarea noului comite suprem al comitatului Sibiu, Frideric Walbaum. Congregația comitatului, convocată anume spre acest scop, a fost bine cercetată. Aproape toți membrii ei erau prezenți. S'a citit scrisoarea de adio a fostului comite suprem Gustav Thalmann, cărui l-s'au făcut ovațiuni.

O delegațiune a invitat pe noul comite suprem la ședință. Când a intrat în sală i s'au făcut frumoase ovațiuni. A depus jurământul, apoi a rostit o pătrunzătoare vorbire de program, în care a promis, că va apăra, nu numai drepturile celor de jos, față de cei de jos, ci și drepturile celor de jos, față de cei de sus. L-au salutat apoi următorii: Dr. Carol Wolff, în numele Sașilor, Dr. L. Lemény, în numele românilor și notarul public regesc Gav. Zágonyi, în numele maghiarilor.

După încheierea ședinței au urmat recepțiunile. În numele bisericii noastre a felicitat pe noul comite suprem I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, însoțit de Preacuvioșii Lor Dr. Ilarion Pușcariu, Arhimandrit, și Dr. Eusebiu R. Roșca, Protosincol. A urmat apoi banchetul.

Sângele dela Mărgineni.

Inmormântarea victimelor.

Fiarăle sălbătice cari au ridicat arma uci-gașă asupra celor cinci români nevinovați din satul Mărgineni sânt azi cu o grabă nervoasă luate în apărare de presa ungu-rească, de presa aceasta cinică, mincinoasă și sperjură, a cărei profesie a fost totdeauna perfidia cea mai urită și pervertirea conștiință și criminală a faptelor. În fața pri-velistei sinistre a acelor cinci morminte cari strigă răzbunare la cer, reptilele ungu-rești, au temeritatea să înjure poporul no-ștru și să-i arunce cele mai mizerabile in-sulte, atribuindu-i toată vina monstruoasei crime a jandarmilor. Ele scriu că țărancele noastre au fost ameițite de băutura și că, în starea aceasta de turmentație, ele au provocat pe jandarmi. Încă nici până azi n'am primit amănunte despre cum s'a în-scenat vandalismul dela Mărgineni și nici corespondenții noștri dela Făgăraș nu le cunosc încă exact. Dăm la vale, în text românesc și unguresc, două telegrame ex-pediate de d. Dr. Nicolae Șerban, ministru-lui președinte Khuen-Héderváry, — tele-grame cari confirmă — cum nici nu se putea altfel — absoluta nevinovăție a ță-ranilor din Mărgineni. Oricât de laconice aceste telegrame, ele redau c'o fidelitate lă-murită adevărul crimei dela Mărgineni. Iată le:

Făgăraș, 21 Mai, 1910.

Excelenței Sale, primului ministru, contele Khuen Héderváry în

Budapesta.

În comuna Mărgineni, din comitatul Făgărașului, un anume Szabó, gornic din Șeșeș și jandarmii, au împușcat cinci oameni, fără nici o cauză. Te rog Excelență să dai ordin ca organele administrative să se abțină dela fapte de brutalitate. E nemaipomenită presiunea ce o exercită aceștia și revizorul școlar asupra învățătorilor. Se pare că comitatul acesta a ajuns pe mâinile unor oameni nematuri.

Dr. Șerban,
fost deputat în cameră.

Făgăraș, 23 Mai, 1910.

Excelența Sa, contele Khuen-Héderváry
Budapesta.

Excelență! Pentru complectarea depeșii mele de Sâmbătă adaug următoarele: Intreg comitatul a fost inundat și e inundat de miliție, deși nu e nici o nevoie de asta. Garantez cu onoarea și capul meu, că nu i-se va întâmpla nimănui nici un rău, dacă miliția și jandarmeria vor fi revocate. Pot să fac alegerea în cercul meu și fără fără nici un jandarm. Te rog Excelență, dă ordin, că în ziua alegerii, precum și înainte să contenească teroarea. Fără teroare, sânt gata să dau orice garanții, în caz contrar însă declin răspunderea asupra organelor lipsite de orice tact din fruntea comitatului. Prefectul, suprefectul, ajutorul de suprefect, revizorul școlar, gornicii terorizează în modul cel mai nerușinat poporul și pe subalternii lor. Mai există oare o dominațiune a legii în Ungaria?

Șerban.

Luni, a avut loc înmormântarea victimelor căzute, fără nici o vină, de vandalismul jandarmilor, în frumoasa luptă pentru câștigarea drepturilor omenești. Vre-o 30 de trăsuri și mai multe automobile au dus pe românii din Făgăraș la înmormântare. Cununi multe, cu inscripții induioșoase. Toată Țara-Oltului a fost reprezentată, în număr foarte mare.

Cu toate că teroarea și corupția e la cu'me, voinicii noștri români vor izbândi atât la Arpaș cât și la Făgăraș. Sus inimile voastre țărani bravi!

Cor.

O luptă titanică.

O Duminecă în cercul Radnei.

Nu există cerc unguresc, care nu s'ar putea cumpăra cu atâta pleavă de bani, câtă se risipește azi de către agenții electorali ai candidatului guvernamental din cercul Radnei — și nu există cerc unguresc care să nu se dea plainic în fața intimidărilor, presiunii și teroarei ce se exercită de organele administrative din acest cerc. O minciună mai sfruntată decât libertatea alegerilor din Ungaria nu există nicăiri în viața publică a altor state și faptul acesta e recunoscut chiar și de către asupritorii noștri.

Și iată că acest popor îngenunchiat de mizerie și necurmte prigoniri, vine azi să ne dea singur pilda uimitoare a tăriei de caracter, a tăriei de convingere și a eroismului naționalității sale. El înfruntă azi cu o minunată înțelegere a luptei noastre, orice arme cu cari dușmanii noștri se încumetă a-i răpi cel mai sfânt drept cetățenesc din câte biet i-au mai rămas. Pilda aceasta se poate regăsi azi numai în cercurile românești și oricare ar fi înfățișarea partidelor în viitoarea cameră, pe băncile ei vor șede cu conștiința senină, singuri deputații naționaliști.

Dându-și seama de enormitatea anevoințelor cu cari se luptă în cercul Radnei dl. Vasile Goldiș, lumea intelectuală din Arad a luat laudabila hotărâre de a-și da și ea concursul la înlăturarea lor, prilejind prin o afluență mare de intelectuali o zi de adevărată sărbătoare națională în cerc. În frunte cu dl. Dr. Nicolae Oncu, venerabilul lor conducător, românii din Arad au însoțit ieri pe dl. Goldiș la Cuvin, Radna și Șoimoș, unde au avut loc cele mai frumoase adunări electorale de până acuma.

Plecarea.

Vesel și înviorat la gândul enormelor oboseli ce are să învingă încă, până să-și izbândească mandatul, Dl. Goldiș a plecat din Arad dimineața

cu motorul vicinal, însoțit de o mare suită de intelectuali. Mi-am însemnat pe d-na *Leontina Montani* și pe dd.: *Georghe Popovici*, referent consistorial; *Vasile Pap*, avocatul »Victoriei»; *Dr. Sever Ispravnic*, *Ioan Moldovan*, *Virgil Antonescu*, *Vasile Olar*, *Al. Stoienescu*, *Sava Șevici*, *I. B. Păcurar*, *R. Bogoevici*, *Ilie Pap*, *J. Tatu* și *I. Șta-rovefan*. Drumul până la *Ghioroc* a trecut în cântece și glume. Pe la gările din *Mândruloc*, *Cicir* și *Sobotel* prezența dlui *Goldiș* a atras mulți alegători și strigătele de »să trăiască *Vasile Goldiș*» ne fluturau până departe în urmă.

La *Ghioroc* piața alba de mulțimea de români, care venise să salute pe d. *Goldiș*. Aici ne-am dat jos ca să facem pedestri drumul până la *Cuvin*. Inflăcărul naționalist, părintele *Romul Văflanu* îl primește pe d. *Goldiș* cu o caldă cuvântare. Corul ghiorocanilor cântă, dirijat de bravul învățator din localitate, *Mihuța*, un cântec vitejesc. Se ivesc și vestii minișeni, supt conducerea dlui *Fridrich*. Alaiul se pornește în cadența unui marș românesc, cântat de corurile din *Ghioroc* și *Minș*. Peste o mie de români însoțesc pe d. *Goldiș* la *Cuvin*.

In Cuvin.

În preajma *Cuvinului*, pe drumul de țară, o mare de oameni se ivește în dreptul nostru. E satul întreg, îmbrăcat de sărbătoare, eșit să ne întâmpine supt conducerea preoților *T. Moșiu* și *C. Putici* și a învățătorului *D. Iliș*. Se aud accentele marșului »Pe-al nostru steag». Corul cuvinanilor înaintează în pași eroici, supt conducerea bravului învățator *Iliș*. Trei coruri cântă acum de-odată și glasul lor străbate biruitor prin clocotul uralelor entusiaste ce l-se aduc dlui *Goldiș*.

Ne descoperim cu toții. Părintele *Constantin Putici* se oprește în fața noastră cu fața radiind de solemnitatea clipei. D-sa rostește cu multă vervă o cuvântare inflăcărâtă, care ne pătrunde pe toți. *D. Goldiș* răspunde și glasul d sale delănțuiește viforoasa însuflețire, ce a fost reținută câteva clipe.

D șoara *Sofia Putici*, fetița părintelui *Putici*, predă dlui *Goldiș* un frumos buchet detrandafir. *D. Goldiș* o sărută pe amândoi obrăjorii.

Din *Ghioroc* și până în mijlocul *Cuvinului* numai valuri albe de români. Intrăm la biserica, unde liturgia e celebrată cu deosebită solemnitate. Cele trei coruri se iau la întrecere, dând alternativ răspunsurile, și dovedindu-se toate la înălțimea unor coruri conduse cu multă destoinicie și pricepere.

În cursul liturghiei sosește dl. protopop, *Procopiu Givulescu*, însoțit de părintele *Sever Secula*, din *Odvoș* și de d. *Dr. Vasile Avramescu*, avocat în *Radna*. D-lor ne prevestesc un strălucit succes în *Radna*. Satele până la *Șoimoș* sânt toate frământate de neastâmpărul de-a primi pe domnul *Goldiș*.

Adunarea se ține înaintea bisericii, unde s'a înălțat în acest scop o tribună. La ivirea dlui *Goldiș* izbucnește o furtună de ovații, care ține câteva minute. Apare pe tribună figura simpatică de patriarh, a inimosului preot *Moșiu*, care deschide adunarea, rostind o cuvântare însuflețitoare. Fetița *Anghelina Petrișor* iese în fața dlui *Goldiș* și recitează poezia »Limba mea», după care îi dă un buchet de flori. Poezia aceasta e un accent cald, smuls odinioară din sufletul lui »*Nicu Stejărel*», suflet care azi e veștejit de marele păcat al trădării de neam. Va mai fi oare în stare să se cutremure azi la tresărirea frumoasei amintiri ce-i va evoca glasul fetiței *Anghelina Petrișor*? Dl. *Goldiș* a mai primit un buchet de flori și dela băiețașul *Livius Iliș*, care a recitat foarte draguț poezia lui *Sion* »Limba românească».

Pe urmă d. *Goldiș*, și-a rostit vorbirea de program, vreme de aproape un ceas, răpind pe ascultătorii d-sale și luminându-le marea însemnătate ce comportă pentru lupta noastră izbândirea mandatului dela *Radna*. A povestit amănunte prețioase din istoricul acestui cerc, care a fost odinioară cercul lui *Alexandru Mocioni*.

Societatea noastră și-a dat întâlnire în casa ospitalieră a părintelui *Moșiu*, unde ni-s'a servit un prânz copios. S'au rostit mai multe toast; unul cu osebire cald, al dlui *Ion Moldovan* pentru stăpânul casei.

Cuvinenii s'au dovedit și de data asta oameni bravi și români cinstiți, toți până la unul.

După masă dl. *Goldiș* s'a întreținut îndelung cu alegătorii d-sale, cari îl încunjurau cu o dragoste adâncă, nefătărită.

În vremea aceasta ulița în fața telui *Moșiu*, gema de mulțime de oameni venise să fie în apropierea dlui *Goldiș* petreacă, o parte, la adunarea din cu toții în uliță. Dl. *Savu Șevici* ca să le zică flăcăilor și fetelor de cins un joc aprins în drum și în reea mereu intențită și de cântec cercuri.

Satul întreg hula de veselie, de tece. În mijlocul acestei generale doi redactori ai ziarului nostru și *Iosif Schiopu*, fiind întâmpinați de *Dumnilor* ne-au adus vestea întregă în *Ghioroc* dl. *Goldiș* este așteptat de societate de dame și domni din *Radna* venit să-l însoțească la *Radna*.

În curând sosiră și cele două ciale, închiriate de d. *Goldiș* pentru că Ele s'au dovedit insuficiente pentru atâtă lume și mulți dintre bravii cu ochii umezi cum ne depărțam veni și ei cu noi. Palma de loc *Ghiorocului* a trecut ca în zbor, chiote. Părea că lumea întreagă ne

În piața *Ghiorocului* eram așteptate societate din *Arad*, în frunte cu d. *Oncu*.

Erau aici doamnele *Letiția Oncu*, *Aurelia Dr. Petran*, *Veturia Petran*, *Floriceanu*, *Flora Bonts*, *Aurelia Păcurar*, *Iuliu Herbay*, *Iancu Ștefănuț*, *Aurelia Dr. Cupu* ș. a.

Fetele din *Ghioroc* au bătuț pe d. flori și au aruncat flori și pe geamurile lui, care a plecat iarăși în cântece și se se.

La *Minș* ne aștepta întreg satul să vină cu noi. *D. Goldiș* a comasat încă două vagoane dela *Radna* și pleacă sească acestea, s'a înflirpat larăș un la sunetele ispititoare ce le scotea țelurilor din viora d-sale, d. *Șevici*. Au sfârșit și vagoanele și cât al bate din au fost și țixite de lume. Mulți au rău cu ochii umezi, pentru că n'au mai însoțească și ei.

Am mai făcut o stațiune în *Pauliș*, în frunte cu d. preot *Popescu* și d. lor întreg poporul. Pe urmă motorul s'a sbor neoprit până la *Radna*.

Tagányi

Dela geamuri, în goana motorului noștri zăriră pe drumul de țară, în biră didatul guvernamental *Tagányi*. Vagoră pură a fierbe de înjurături și flutera dresa lui.

Motorul s'a oprit în o mare de nească, în fața bisericii gr. orientale de Asupra vagoanelor fetele din *Radna* ploaie de flori. Ivindu-se d. *Goldiș* floare toate spre el, aproape acoperindu-l. D se oprește în mijlocul »valurilor» de popor, cari evocau în închipuirea noastră rioasele vremuri de odinioară, marea noastră pe »Câmpul libertății» dela *Blaj*. Îi besa delegațiunea rădneanilor, condusă de d. *Roman*, care rostește plin de vervă și un inflăcărât cuvânt de bun sosil. *Răsc* *Goldiș* adânc impresionat de grandioasa ce l-se face, aici în centrul administratului.

O plăcută surpriză urmează apoi pete. Candidatul naționalist german al cercului ziaristul *Victor Orendi Homenau*, se desce mulțime și salută, în nemțește pe d. *Goldiș* pe cel ce poartă acelaș steag, cu acelaș și îi ca și germanii naționaliști. Speră că din cercul *Radnei* vor vota cu d. *Goldiș* tele lui sânt acoperite de »să trăiască și ționaliștii!». *D. Goldiș*, îi răspunde, tot tește, arătând indentitatea aspirațiilor noastre ționale. Glasul de alamă al dlui *Goldiș* cu acelaș accent de vigoare minunată în ște ca și românește.

Adunarea, la care au asistat peste oameni, a avut loc în curtea bisericii, clădit o spațioasă tribună pentru orator.

A prezidat și deschis adunarea, părintele topop *Procopiu Givulescu*. Proporțiile accu-

adunări sânt îndejuns măsura vredniciei. Stăpân pe o românească bogată și imperială, dă să a rostite o vorbire din cele mai frumoase din care se pot auzi de pe tribunele adunărilor noastre publice.

Urmat apoi dl Goldiș. D-sa trebuie să stea în jurul unei să contenească ovațiile viitoare întregi până să tacere solemnă începe să se fac. O clipă de tăcere solemnă începe să se fac. Glasul dlui Goldiș se înalță ca o chemare profetică, revărsând par'că dintr-o undeva de sus limbi de foc cari se pierd în multime, înfiorându-o cu puterea și vraja vorbirii ce vestesc. A vorbit vreme de-un ceas, făcând pe înțelesul tuturor importanța nemăsurată a alegerilor ce ne așteaptă.

După d-sa vorbește cu multă vervă, nemțește arată punctele de atingere între programul nostru și programul d-sale. În viitor vor lupta umăr la umăr cu românii, sprindându-se reciproc împotriva aceluiaș potrivnic. Încheie face apoteoza iubirii de neam. Este căldură aplaudat. A mai vorbit la sfârșit iarși Givulescu, invitând mulțimea să-l însoțească pe Goldiș la Șoimoș.

Am observat la adunare un mare număr de spectatori din Radna, Lipova și Impejurime.

La Șoimoș.

Din Radna a plecat aproape tot poporul adunându-se la Șoimoș. Un cortaj impozant de vre-o 2000 oameni, în frunte cu candidatul Vasile Goldiș, s-a dus pe jos spre această comună bogată. Incepe să ploaie, dar nimeni n'a voit să rămână în Radna.

Șoimoș s'a zărit cel dintâi steag alui Tagápe casa românească! Fălfăla pe casa cărcimarii Ion Bocicu, vândut lui Tagányi. Poporul, vădit semn al tradării, a izbucnit în viciose huiduieli contra lui Tagányi și a vânzătorilor neam. Intre aclamări necontentite, d. Goldiș și tejeul său sosesc în mijlocul comunei, unde sânt întâmpinați de părintele Iosif Vuculescu, care salută în numele alegătorilor din Șoimoș.

Adunarea a avut loc într-o vale, fiindcă poporul nu încăpuse în curtea bisericii. Aici, poporul însuși în vale, iar candidatul a vorbit de pe un pod. Adunarea a fost deschisă de către părintele Iosif Vuculescu, după care a luat cuvântul de V. Goldiș, primit cu urale nesfârșite.

Apoi și-a început d. Goldiș discursul, când cărcimarii Bocicu și frate-său primarul, cumpărați lăra îndoiială de Tagányi să provoace turbulențe, încearcă să întrerupă pe d. Goldiș, protestând. Incidentul acesta provoacă neliniște în mulțimea noastră. Toți se îmbulzesc spre pod; frunții încearcă să liniștească spiritele, d. Goldiș îndeamnă mulțimea să rămână liniștită. Cărcimarii și frate-său vociferează înainte. Cel din jurul dlui Goldiș se strâng în jurul lor, când sosesc pe pod, în pas alergător, 5 jandarmi cu baioneta gata de atac și înaintează amenințător spre mulțime.

Urzitorii gălcevii se furlșează după jandarmi, a lor atitudine e tot mai amenințătoare. Dnii Dr. Ștefan Ispravnic și Dr. Alexandru Marta se apropie de jandarmi, în vreme ce d. Goldiș liniștește poporul revoltat de purtare mișelească a celor doi poporeni vânduți dușmanului.

Mulțumită stăruințelor fruntașilor, poporul se liniștește, jandarmii pun arma la umăr și d. Goldiș își continuă discursul între urale și mai entuziaste.

Drumul dela Șoimoș înapoi la Radna e un drum triumfal. Alegătorii o duc într'un cântec în frunte merge și acum d. Goldiș. Cortajul parge toată Radna și se oprește apoi la casa părintelui-protopop Procopie Givulescu, unde d. Goldiș se despărțește de popor, care îl ridică pe umere și așa-l duce în trimf până la poarta casei.

Oaspeții din afară au fost găzduiți, până la plecarea trenului, la casele ospitaliere ale dlor P. Givulescu și Dr. Vasile Avramescu.

Campania electorală.

Lupta la Ceica.

Turneul dlui Dr. Ioan Suciuc începe bine. Pretutindeni e primit cu însuflețire mare. La Ceheiu, Rontău, Hăieș, Hodișel, unde a fost Joi, a fost întâmpinat de călăreți. Vineri și Sâmbătă a vizitat comunele Tășad,

Decănești, Calea-mare, Gruș, Lazuri, Forosăg, Hodoș, Lupoiaie și Holod, primit pretutindeni cu însuflețire. Candidatul guvernamental e întâmpinat de alegători cu strigăte de »Jos popa vântul!«

Astăzi ni-se telegrafiază:

Mangra și partidul lui, văzând însuflețirea cu care e primit candidatul naționalist, au recurs la apucătura mincinoasă de-a vesti alegătorilor români că și d. Dr. Ioan Suciuc a renunțat la candidatură.

D. Suciuc își continuă turneul și e primit de popor cu bucurie mare. Avem nădejdi mari de izbândă. Lupta e însă grea fiindcă lipsesc conducătorii.

Lupta în Ceica.

În cercul Ceica, până la ivirea dlui Dr. Ioan Suciuc se credea, că candidatul guvernului are să iasă biruitor. Dar de-atunci socoteala puternicilor zilei s'a schimbat cu desăvârșire, Mangra întovărășit de prietenii lui cei proaspeți: notari suspendați și nesuspendați, pretori de toată speța, jandarmi cu priviri dârze, jidani cu patriotismul în buzunar, etc.; a fost primit cu destulă căldură. Vine în urma lui însă candidatul național și acel popor, care a preamărit pe Mangra, strigă;

— »Jos cu el!«

Cu un cuvânt îl execută după toată forma.

Și e lucru hotărât, că poporul alergător și la urnă va stăruii să-l răstignească.

Di Dr. Ioan Suciuc e de o săptămână în cerc. Străbate toate satele desfășurând programul partidului național. E întovărășit de mai mulți prieteni de luptă. În suita lui e dl Vasile Cartiș, mare proprietar în Rogoz și stăpân pe jumătate de cerc, apoi Dr. Aurel Grozda, Dr. Petre Grozda, Dr. D. Lascu, cand. de adv. Șturle, câțiva iuriști. La Lupoiaie s'a aliat și părintele Petru E. Papp, din Pocola.

D. Ioan Suciuc vorbește la inimă, entuziasmează, răpește și cucerește. E îndoleșătoare partea aceia din vorbire, unde face amintire de trecutul vicarului Mangra, de luptele îndârjite purtate pentru acest fost ideal al neamului românesc. Și când schițează trecutul glorios al vicarului, azi candidatul guvernamental, și arată umilitoarea desertare de acum, pe fețele alegătorilor se strecoară, câte o lacrimă fierbinte, lacrimă de durere și revoltă.

I am dat — zice Suciuc — i-am dat vicarul holda noastră muncită din greu, i-am dat hambarele bisericii din Bihor, cheile sfinte de apărare ale neamului românesc, căci i-am știut un apărător sincer, un luptător aprig pentru cauza românească. Atunci guvernul a protestat, și-a făcut imputări episcopului Goldiș, c'a lăsat să fie ales de vicar.

L-am ales apoi episcop, după o luptă crâncenă, purtată de noi naționaliști. Guvernul nu l-a întărit. Și s'a pornit o luptă scandaloasă contra lui, și tot noi i-am sărit în apărare. Mă știu toți, că i-am fost unul dintre cei mai sinceri prieteni și eu cu tovarășii mei de luptă i-am ridicat și scos din noroiul unde îl tăvăliră vrășmașii lui de-atunci și prietenii lui de azi.

Știu, iubții frați, că el mă va vorbi de rău înainte voastră. Poate vă va îndemna să nu votați cu mine că sânt un deputat »țâpat«, care am avut cercul meu și n'am rămas acolo. Dar, dragilor mei, eu nu sânt deputat »țâpat« și nici n'am voit să mai flu deputat. Dacă totuși mă vedeți aici să i-au lupta față de vicarul Mangra, o tac la glasul poruncitor al conștiinței mele, la îndemnul partidului național român, și o fac, că să vadă lumea întregă, că păcatul ce-l face vicarul, este așa de mare, așa de rușinos, încât lată prietenul lui cel mai bun trebuie să se lăpede de dânsul, și să-l lupt contra lui.

Și e mare durerea sufletului meu, că a trebuit să ajuug și acestea vremuri, să luăm lupta contra vicarului, după ce până acum am luptat pentru el!«

Vorbirile de program sânt ascultate cu evlavie și sorbite de ascultători cu sete.

E umilitoare însă rezerva preoției ortodoxe, ce ne face să roșim. Numai preoția gr. cat. dă dovadă de un naționalism curat. Aceasta preoție în frunte cu protopopul Ioan Papp dela Hallad, luptă cu multă dragoste pentru candidatul național.

Preoția noastră trebuie să înțeleagă un lucru, că adevărat ea este națională, deci e o datorie a ei elementară să lupte pentru candidatura națională, și să nu se umilească pe sine așa de tare, încât să îndure toate păcatele politice.

Să trăiască dr. Ioan Suciuc!

Turneul dlui Dr. Ștefan C. Pop.

Duminecă, dl Dr. Ștefan C. Pop, sărbătoritul candidat al Șiriei, a fost în comunele Pâncota, Măgheraț, Agraș, Musca, și Gaișă, stărnind pretutindeni o însuflețire minunată, Calea d-sale e o cale cu adevărat triumfală. Toți locuitorii din satele amintite i-au ieșit în întâmpinare cu mic cu mare. Atât dl candidat cât și d na d-sale au primit numeroase buchete de flori și au fost primiți în cântecele corurilor de țărani. Invingerea dlui Pop e mai presus de îndoiială.

Di Pop își va continua turneul Joi, în 26 Mai. La orele 10 a. m. va vorbi în Târnova, unde sânt invitați și alegătorii din Curtacher; la orele 12 în Dud; la orele 2 d. a. în Drauț, iar la orele 4 în Araneag.

Lucaciu la Boroșneu.

Eri, Duminecă, părintele Dr. Vasile Lucaciu a sosit la Boroșneu, unde a fost primit cu o însuflețire ne mai pomenită.

Din Arad au mers la Boroșneu domnii Dr. Iustin Marșieu, Dr. Cornel Iancu și Dr. Romul Veliclu. La adunare a luat parte și dl Octavian Goga, candidatul cercului Chișneu.

Adunarea dela Boroșneu a reușit cum nu se poate mai bine. Discursul dlui Lucaciu și al celorlalți oratori au fost primite cu urale furtunoase. După amiază a avut loc o adunare în Cermel, care de-asemenea a reușit bine.

Azi și mâne dl Lucaciu își va continua turneul în celelalte comune ale cercului.

Din Dobra.

Candidatul partidului nostru național, vrednicul asesor din Sibiu, Nicolae Ivan, se află în cerc din 18 Mai și convine zilnic cu alegătorii, făcându-și turneul prin comune. E primit pretutindeni cu simpatii. D. asesor își sfârșește turneul în 26 l. c. Reușita d-lui e sigură, deși se fac terorizări aspre din partea jandarmilor. La lina beau domnii și corteșii șampanie în loc de apă.

Un singur preot este, care se arată indiferent față de candidatul național. Numele îl este Budoiu, e om bogat și fără copii.

Părinte, părinte, trageți sama ce faci, să nu te căiești în urmă!

Lupta la Ocna.

Sâmbătă și-a ținut în Ocna-Sibiului vorbirea de program înaintea unei mulțimi mari de alegători d. Dr. Aurel Cosma, candidatul partidului național-român. D. Cosma a venit în cerc însoțit de d. Dr. Iuliu Maniu și numeroși fruntași din Sibiu.

Discursul candidatului a fost primit cu aplauze însuflețite. Reușita e sigură. Dlui Maniu, care a luat și el cuvântul, i-s'au făcut ovații furtunoase.

Din cercul Tinca.

Însuflețirea cu care a fost întâmpinat în turneul său electoral d. Dr. Aurel Lazar din ziua de 18 până în 22 l. c., a trecut peste așteptările noastre cele mai optimiste. Am însoțit pe înimosul candidat în aceste zile și cu mare mângăere sufletească pot constata, că poporul din cercul Tinca a desmințit în chipul cel mai învederat faima deprimătoare ce s'a lățit la noi despre poporul din Bihor. O însuflețire atât de grandioasă și de sinceră cum a manifestat cu ocazia aceasta poporul acesta bihorean, până și din cele mai zmerite sătulețe, ar putea face cinste poporului celui mai deșteptat din ținuturile norocos situate ale Ardealului. Ținuta bărbătească ce dovedește poporul acesta în fața terorizărilor nelegiuite ale administrației, este cea mai elocventă probă a conștiinței lui naționale trezite.

Terorizările administrației în cerc iau proporții din ce în ce mai revoltătoare: în Cavașd organele administrației au vrut să oprească adunarea. Iar în Cărăsău adunarea a fost oprită în momentul din urmă, pe motivul, că se face agitație. Nouă jandarmi au intrat în comună și au provocat poporul să se împrăștie. Iar câțiva jandarmi au intrat și în casa unde era găzduit can-

didatul român, să l'înă de scurt, ca să nu poată veni în atingere cu poporul. Și numai mulțămii atitudinii energice a d-lui Dr. A. Lazar am scăpat de supt paza împănășilor.

În felul acesta, — credeau timpurile mădulări ale administrației, — poporul va merge după judecata lui «neinfluențată» de agitatori, ci înfricată de baionete, — și va vota cu *Telegdy*. Efectul însă a fost contrarul: Poporul a făcut s'găduință sărbătorească, că acum, chiar și pentru cinstea satului cei cu drept vor vota cu *Aurel Lazar*.

În *Mierlău, Șumugiu, Căpâlna, Olcea*, candidatul național a fost primit cu o dragoste mișcătoare. Satele întregi, cu mic cu mare, îmbrăcați de sărbătoare, au eșit în capetele satelor și așteptau pe candidatul, care încunjurat de banderă minunată, își făcea intrarea ca de triumf în comune. *Oiceni* au împântat doi stejeri falnici la intrarea în sat.

Iar funestul protopop *Roxin* din *Micherechiu*, al cărui nume în lupte noastre românești va ajunge azi mâne un calificativ timbrător — trimite preoșilor săi tractuall, deodată cu cunoscutul circular al episcopului din *Arad* — ca adnex — următoarea scrisoare:

»Ferește-te de ceice te adapă cu apă rece și te fin cu vorbe dulci, că ești luat la țintă și poate nu vei avea lipsă de cvitanțe dacă nu vei grijii.

Noi nu credem în răutăcioasa falmă, că această meschină fiduță s'ar alătura la cercularul episcopesc din porunca înaltelor noastre cercuri bisericesti.

Preoșii însă, spre cinstea lor fie zis, au declarat că nu se vor lăsa terorizați de acest pașă bisericesc.

Sânt informat, că comitetul electoral al partidului național va face arătare criminală împotriva protopopului, pentru această scârboasă terorizare.

Correspondentul.

Lupta la Sebeșul-săsesc.

Alegătorii dietali din cercul electoral Sebeșul-săsesc (com. Sibiu) se convoacă la adunarea electorală ce va avea loc Duminică, 29 Mai n., la orele 2 d. a. în sala hotelului «Leul de aur» cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Vorbirea de program a candidatului d. Dr. Liviu Leményi.
3. Vorbiri asupra situației politice.
4. Inchiderea adunării.

Sebeș, 20 Mai n. 1910., L. Medeanu, G. Tatar, Dr. G. Macelar, N. Cărpinișan, Dr. N. Lazar, Dr. D. Ștefan, Dr. N. Schiau.

Hotărîrea comitetului electoral din Nădlac.

Comitetul electoral din cercul Nădlacului a luat zilele trecute hotărîrea să sprijinească pe candidatul guvernamental față cu candidatul justhist al cercului. Hotărîrea aceasta este în flagrantă contradicție atât cu hotărîrile conferinței naționale dela Sibiu cât și cu hotărîrile comitetului central, ales pentru comitatele *Arad* și *Cenad*. Conform acestor hotărîri alegătorii români din cercul Nădlacului sânt datori să sprijinească pe candidatul care se declară aderent necondiționat al votului universal, egal, secret și după comne. Contra tuturor candidaților guvernului alegătorii români trebuie să ducă lupta cea mai crâncenă.

Circulara episcopului Miron.

P. S. Sa, episcopul Caransebeșului, Miron E. Cristea, a dat următoarea circulară din prilejul alegerilor parlamentare.

Cătră clerul și învățătorimea din eparhia ortodoxă română a Caransebeșului.

O adâncă durere trebuie să cauzeze sufletului părintesc a unui arhieru trista veste, că în cursul agitașunilor pentru alegerile de deputași în casa țării în unele părți au degenerat luptele electorale până la bătăi sângeroase și chiar omoruri.

Este șilut, că întreaga țară stă tocmal în pragul nollor alegeri, cari se vor începe cu ziua de 19 Mai (1 Iunie) 1910, oferind cetățenilor prilejul a-și exercita unul din cele mai însemnate drepturi ale vieții constituționale.

Și e mai presus de orice îndoială, că fiecare cetățean conștient are nu numai dreptul, ci și datoria a lua parte la viața politică a țării sale; dară — firește — având fiecare alegător a fi condus — nu de momeli ispititoare, de terorizări, corupții sau orice alte mijloace imorale, — ci numai de convingerea neștrămutată de a contribui cu votul său la îndreptarea eventualelor rele sociale existente și la înaintarea intereselor obștești ale patriei.

Fără a înrui cătuși de puțin convingerea personală a culva, ci numai spre a preîntîmpina eventuale primejdii cu urmări neprevăzute, aflu de bine a sfătui clerul, învățătorimea și întreg poporul, aparținător eparhiei noastre, ca să se folosească de drepturile, ce li-le dă constituția țării și legile ei, cu toată demnitatea unui popor matur.

În focul discușunilor să rămâneți strict pe lângă apărarea principială a convingerilor proprii, îndemnând și sfătulind părintește, pe fil bisericii noastre, ca să se ferească dela provocarea de certe, bătăi sau alte lucruri regretabile, cari înăspresc pacinca convieșuire cu cetățenii de alte vederi.

Îndeosebi aștept dela preoșii și învățătorii supuși nouă o purtare lipsită de orice momente incompatibile cu statul preoțesc și contrare intereselor bisericii.

Oficiile protopopești sânt poștite a împărți acest circular în modul obicinuit.

Terorism la Ighiu.

Terorismul administrației nu mai cunoaște margini. Pentru a zădărnici alegerea iubitului nostru candidat Dr. Alexandru Vaida, autoritățile opresc, fără orice motiv, adunările populare convocate de aderenții partidului național român. *Impotriva acestor măsurii, s'a făcut apel la guvern, care însă a aprobat și el oprirea adunărilor.* Atitudinea alegătorilor e, cu toate aceste, admirabilă și plină de demnitate.

Trăiască Dr. Alexandru Vaida-Voevod!

Teroarea la Caransebeș

În cercul electoral al Caransebeșului volnicia organelor administrative e ne mai pomenită, terorismul enorm. În 22 I. c. înflăcărutul nostru tinăr, d. Dr. Aurel Hădan, petrecând în comuna Glimboca, și fiind oaspele părintelui Iuliu Musta, a mers împreună cu el la biserică să participe la o nuntă țărănească, în mijlocul unei mulțimi de vre o 400 de țărani. Aici fără nici un motiv, d. Dr. Aurel Hădan, a fost arestat de jandarmi, acuzat că ar fi agitator contra organelor publice și contra ideii de stat ș. a. Poporul văzând volnicia asta a strigat «trăiască Dr. Vlad» și s'a aruncat asupra jandarmilor și strigau din răsuputeri: «Nu lăsăm pe domnul nostru care numai bine ne face, că ne luminează! Mai bine să treacă gloanțele prin trupurile noastre, dar pe dlui nu-l lăsăm!!»

Jandarmi amenințau poporul că se vor folosi de pușcă, la ce poporul s'a întărit și mai mult.

Mai mulți înși au prins baionetele jandarmilor și dacă nu intervenia Dr. Hădan și nu liniștea poporul agitator, vărsarea de sânge era neînconjurabilă.

Peste o jumătate de oră au sosit încă 8 jandarmi și s'a năpustit cu toții asupra poporului. Poporul însă nu voia să se deie înapoi, la ce jandarmii, cu patul puștii și baionetele, a năvălit asupra poporului, răbind pe mai mulți înși.

La orele 8 seara a fost arestat și părintele Iuliu Musta, iar 11 seara, între sulițe

și baionete a fost dus, dimpreună cu Hădan, la Caransebeș.

28 de ore au fost ținuți în aceste judele de instrucție după ascultări văzându-i încriminați pe nedrept pe picior liber.

Pentru purtarea bravă a celor doi români și toți românii din Caransebeș punerea lor pe picior liber, i-au dat ovații frenetice.

Nou candidat la

În momentul din urmă, d. Dr. Popoviciu, candidatul național al Zorlențului-mare, anunță că se va lupta electorală și renunță la cercul Zorlenț. În locul lui a fost d. Dr. Isidor Pop din Lugoj, care ceput turneul în cerc.

De peste săptămână

Grațierii în România. Regele al României, din prilejul zilei de a semnat un decret prin care a pedepsa la 32 condamnați din nitenciare.

Cea mai mare parte a condamnaților țărani din răscoalele anului 1907.

— **Ingroparea victimelor gineni.** Azi după amiază au fost cei cinci țărani din Mărgineni, Sâmbăta trecută de sbirii guvernului.

— **Pentru fondul ziaristilor.** Dr. Ionel Dimitrie Tarangul din Cernăuți a contribuit 8 cor. la fondul ziaristilor.

— **Regele Italiei și un socialist.** Regele jubilară a independenței republicii care a avut loc la Roma Luni în 21 asistat și regele. Cu acest prilej socialist Ferri a ținut un discurs pe care s'a coborât dela tribună, regele în vedere că trecerea profesorului Ferri extremă la dreapta, a fost întimpinată și desaprobată, această distincție a regemare senzație.

Tragedia unui ofițer. Un locotenent Loornik, al corpului de armată ce sta în Bosnia, în lipsa altei distracții s'a îngustat cu nevasta unui bosniac. Dar așa le a fost scris, într-o zi i-a zăpăcit pe ofițer la luat în harapnic de la drele. Cazul a ajuns și la cunoștința și ofițerul a fost tras în judecată, pe gradat, transferându-l în Eger. Ofițerul rare s'a împușcat. A doua zi de război ingropat, dar afară de gradați nu lănimeni la groapă.

Greva gardel papale. Garda pusă din cei mai de seamă oameni ai țării italiene, nu mai face servicii de s'a pus în grevă. Cauza acestei mișcări plarea contelui Salemi, care a fost condamnat de secretarul Merry del Val, pentru că la serbarea jubiliară dela înființarea țării la care serbare s'a prezentat și regele, cât se știe trăiește în legături dusse Papa. După concedierea contelui, garda s'a prezentat în audiență la rege, n'a fost primit. Pentru ofensa aceasta de gardă s'a pus în grevă.

Un bărbat și 12 neveste. În Praga arestat maiorul Teplow Jaim fiind acuzat de bigamie. Procesul a fost pus în cucerire descoperit lucruri senzaționale în sarcina S'au prezentat la poliție nu mai puțin de sprezece femei, spunând că sânt soțiile ale maiorului. Teplow e un om drăguț simpatice și se crede că va mai fi arestat încă câteva căsătorii. Poliția a pus chiar în clipa când vrea să amanețea soției sale, ca să poată lua în căsătorie acesteia.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 26 Mai n. 1910.

Pentru școala de fete din Arad.

»Bihoreana«, Institut de credit și economii, Oradea-Mare, prima rată din suma votată, Cor. 100—

Colecta d-nei Iustina Șerban din Arad dela:

D-na Dr. Lazar Popoviciu, Viena, membră pe viață, Cor. 40—

D-na Cornelia Dr. Cuparescu, Viena membră pe viață Cor. 40—

Dr. Lazar Popoviciu Cor. 40—

D-na Ilica Hornoi n. Lupu, Budapesta, membră fundatoare Cor. 100—

D-na Silvia Plopu, Budapesta Cor. 20—

Colecta d-nei Iulia Fildan născută Popescu, în Mărăuș, dela:

Mărioara Neamțu născută Popescu, din Archiș Cor. 4—

Aurel Fildan, Gôrbed, Cor. 2—

Iulia Fildan, Mărăuș, Cor. 4—

Alexandru Fildan, Cor. 2—

Au mai sosit și două covoare frumoase, însoțite de următoarea scrisoare:

Mult Stim. D-nă Prezidentă,

Pătrunse fiind și noi damele din comitetul Reuniunii femeilor române din Blaj, de dorul de a vă vedea fructul ostenelelor realizat, prin ridicarea farului, pentru cultura femeii române. Permiți-mi vă rog, aceste două covoare țesetură originală din Blaj, pentru sortirea de obiecte, care Reuniunea femeilor române din Arad, și provincie o va aranja.

Asigurându-vă de deosebita stimă ce vă păstrez. Blaj 21 Mai 1910. Cornelia Deac pres. Reuniunii femeilor.

— **Congresul Ligei Culturale.** În zilele de 21, 22 și 23 Mai se va ține la Ploiești congresul Ligei Culturale. Congresul la care vor lua parte membri ai Ligei din toate ținuturile, se va ține în sala teatrului Cooperativa. Iată programul lucrărilor acestui congres, pentru care cetățenii Ploieșteni au făcut frumoase pregătiri:

Vineri 21 Mai, la orele 9 dimineața, primirea congresiștilor, din toată țara; la 10 oficierea unui Te-Deum la biserica catedrală Sf. Ioan. De aci congresiștii vor pleca spre sala unde va avea loc congresul. Ședința se va deschide supt președinția dlui Sava Șomănescu, care va rosti o cuvântare. Se va face citirea raportului general, expunându-se gestiunea Ligei. După amiază, dela 3 la 7, discuții și propuneri. Seara: festival. Sâmbătă 22 Mai: continuarea discuțiilor și alegerea comitetului central. După amiază plecarea în excursiune pe văile Prahovei și Teleajenului. Pe această din urmă vale congresiștii vor vizita mănăstirea Suzana și Cheia și vama Bratocea.

— **Deralarea unui tren de persoane în apropierea Lugojului.** Ni-se telegrafiază: Trenul de persoane 703, a deralat azi între Gârboșdia și Lugoj. S'a stricat locomotiva. Dintre călători n'a fost rănit nici unul. S'a constatat că nu e vorba de vre-un atentat, cum s'a comunicat unor ziare din Timișoara. Ancheta a fost ordonată.

— **Primirea M. Sale în Herțegovina.** Ziarul »Novoje Vremia« scrie că senatul orașului Mostar a hotărât ca la sosirea împăratului în localitate să nu arbozeze nici un drapel unguuresc și nici austriac. Se vor folosi culorile casei domnițoare și drapele sârbești și croate.

»Politica« din Belgrad scrie că consulul austro-ungar în Serbia, s'ar fi prezentat la ministrul de externe și ar fi protestat con-

tra presei sârbești care vorbește atât de lipsită de rezerve despre vizita M. Sale în Bosnia.

— **Nou avocat român.** D. Dr. Victor Mercea anunță că și-a deschis cancelaria advocațională în Buziaș, comitatul Timișului.

— **Promoție.** D. Ștefan Mircan, originar din Turcheș, catechet în Făgăraș, a fost în 21 Mai promovat doctor în științele de stat la universitatea din Cluj.

Felicitări.

— **Alegere de învățător.** Ni-se scrie: »Duminecă, în 9/22 l. c., s'a ținut alegerea de învățător în frunțașă comună Ferendia, condusă cu tact deosebit și înțelepciune de d. Traian Oprea protopresbiter tractual. Cu aceasta ocaziune bravii ferendeni s'au pus toată încrederea în simpaticul lor învățător provizor Aurel S. Crăciun — care în timpul petrecut între dânsii — prin zelul și hărnicia ce a arătat în școală și prin purtarea lui morală exemplară și-a știut câștiga iubirea tuturor. — A fost ales cu totalitatea voturilor învățător definitiv. G. O.

— **Tolstoi și un sergent.** Poate să fie adevărată sau poate că e chiar scornitură anecdota de mai jos, pe care scriitorul Tolstoi o publică în ziarul »Vossische Zeitung«. Într-o zi mergeam pe străzile Moscovei — zice scriitorul — și văd pe un sergent cum înșfacă pe un țaran și-l duce la secție. Mă duc la el și oprindu-l îl întreb: — »Știi citii?« — »Da« — »Citit-ai biblia?« — »Da!« — Atunci nu uita că-ți poruncește să-ți iubești deaproapele ca însuși pe tine!« — Sergentul se uită mirat la mine, pe urmă mă întreabă foarte rezolut: »Tu știi citii?« — »Da« — »Citit-ai regulamentul polițial?« — »Ba«. — »Atunci citește-l întâi și pe urmă să-mi faci morală!«.

— **Directorul fundației Șuluțiane.** Directorul fundației Șuluțiane este din partea capitlului arhiepiscopesc de Alba Iulia și Făgăraș convocat pe 18 Iunie st. n. a. c. fixându-se următorul program al ședinții: Sâmbătă în 18 Iunie la 7 ore dimineața părăstas solemn pentru fericitul Mitropolit fondator Alexandru St. Șuluțiu în biserica gr. cat. parohială din Blaj. Ședința directorului se va deschide la 9 ore a m. în sala arhierieilor a reședinței mitropolitane, prin președintele directoriului I. P. Sa D. Mitropolit Dr. Victor Mihályi de Apșa. Se constată numărul membrilor întruniți și se constituie ședința. Administratorul fundației raportează despre fazele și starea prezentă a fundației, despre casa fundației din Blaj și a bunurilor din Spring, Cenade, Vidrajău și Someș Odorhel, precum și despre remasul »Florian Micheș«. Același administrator prezintă proiectul de buget pe anul 1911. Dr. Iuliu Manlu avocatul arhidiecezan, referență despre cauzele juridice și procesele relative la fundațiune. Comisiunii pregătitoare de trei — constatătoare din canonicul Simeon Pop Matei, consilierul ministerial Gheorghe Pop și inspectorul de școale i. r. Iuliu Bărdossy — raportează despre reviziunea rațiunilor de pe anul 1910 și scontarea casei fundaționale. Eventuale propuneri.

În senzul literilor fundaționale actual sânt membrii directoriului Domnul mitropolit, ca președinte și domnii canonici capitulari: Iosif Popu, jude de curie, ca vice-președinte — iar ca membrii: Ioan Mezei, Alexandru Onaciu și Vasiliu Hossu, juzi de curie, — Gheorghe Pop, director financiar, Iosif St. Șuluțiu, jude de tribunal i. r. Iuliu Bărdossy, inspector școlar i. r. Vasiliu Ranta Butucescu și Petru Pop juzi de tribunal i. r. Dr. Ioan Pop, medic de stat i. r. Vasiliu Pop Hârșan, avocat și Dr. Alexandru Pop, medic arhidiecezan.

— **Tutunul este vătămător?** Toată lumea e convinsă și răspunde afirmativ la această întrebare. Chiar și cei mai neînduplecați fumători recunosc că tutunul e vătămător și pungei și sănătăți, dar să grăbesc să adauge că nu se pot lăsa de el.

... după puterea jurnalistică cea mai distinsă în Transilvania, și a isbutit, după multe și grele lupte, a îndupleca pe repausatul Pompiliu Pipoșiu, să părăsească »Tribuna« și să se pună la dispoziția nou înființatului organ național bucovinean »Ozela Bucovinei«.

În primăvara anului 1891, repausatul Pompiliu Pipoșiu a sosit cu familia în Cernăuți. De aici începe viața noastră național-politică a pornit în încheiere și consolidare. Cu o rîvnă, energie și neoboseală rară, Pompiliu Pipoșiu a să lămurească păturile noastre naționale în cât scurtă vreme după activitatea repausatului Pipoșiu, s'a încheiat în dieta pentru prima dată clubul național român.

... această fundamentală schimbare în organizarea societății a reprezentanței noastre naționale. a fost pe mare parte un merit al repausatului Pipoșiu.

... repausatul Pipoșiu nu s'a mulțumit numai cu activitatea jurnalistică, ci unde putea răspândirea și consolidarea națională. Inzestrat deosebit, el știa să facă din sălașul lui un centru de viață națională, în cât cu un cuvânt se poate zice că în casa repausatului Pipoșiu s'au mulat și stărpit multe divergențe, cari împiedecau validitatea solidarității naționale.

... drept cuvânt putem zice că dela stingerea repausatului Pipoșiu din viață nu s'a mai ivit în țara noastră un centru care să fi în forma o punte de împăcare a vederilor diferite ale conaționarilor noștri.

... pe scurt însemnătatea activității repausatului Pipoșiu în mijlocul nostru.

... gloria dumnezeiască a voit ca neuitatul Pipoșiu în 6 Iaur 1893, să treacă la cele eterne.

... în adâncă jale generală, repausatul Pipoșiu a înmormântat.

... după săptămâni după înmormântare, societatea politică »Concordia« legitima reprezentanță națională, a încheiat cu d-na Aurelia Pipoșiu, în 3 Iaur 1893, o înțelegere formală, care se află în original în mâinile văduvei, care între altele prevede următoarele obligațiuni a neamului românesc din Buovina:

Comitetul societății politice »Concordia« se va îndruma o colecție în țară, din care coșul se va ridica un monument pe mormântul repausatului. Aceasta drept recunoștință în memoria repausatului Pompiliu Pipoșiu. Suma pentru ridicarea monumentului se va fixa de comitet, înțelegere cu d-na Aurelia Pipoșiu.

... 17 ani au trecut, dar această datorie națională încă nu ne-am împlinit. Mormântul unde repausatul Pipoșiu de abia că se mai poate vorbi. Îngrijirea mormântului se face din an în an pe speșele unor prieteni vechi ai repausatului.

... timpul suprem ca să ne împlinim datoria față de un defunct nobil și meritat, pentru cauza poporului nostru — și prin urmare adresăm către publicul român respectuoasa rugămintă, să binevoiască a contribui fiecare după puterile sale pentru fondul »Pompiliu Pipoșiu«, din care apoi se va ridica monumentul datorit de noi români acum 17 ani.

Contribuțiile benevole sânt a se trimite la »Societatea pentru cultura și literatura poporului român din Bucovina, Cernăuți, Palatul Național«.

Onor. colectanții sânt insistent rugați a ne înainta listele de colectare dimpreună cu rezultatele lor până cel mai târziu 1 Iunie a. c.

Cernăuți, în Martie 1910.

lăm înșă, că sânt și oameni cari au convingeri contrare. Printre aceștia unul e om de știință, medicul militar, dr. Kernabon, care a făcut descoperirea că dimpotrivă tutunul constituă un prezervativ și chiar un leac contrar unor maladii. Studiind boalele cerebro-spinale printre tinerii recruți ai armatei franceze, drul Kernabon a ajuns la concluzia, că fumători sânt în proporția de 1 la 20 mai puțin expuși acestor primejdioase boli decât acei cari nu fumează. Astfel într'un număr anumit de fumători și nefumători printre recruți, medicul francez a găsit bolnavi de maladii cerebro-spinale de 20 mai mulți printre cei cari se abțin dela consumarea produselor R. M. S.

O revistă a fumătorilor francezi, »Tabacul«, trage din acest fapt concluzia că toate argumentele anti fumătorilor sânt fără rost.

În privința caracterului prezervativ față de unele maladii pe care-l are tutunul, e de reamintit o carte foarte rară, un tratat asupra naturii, cauzelor, manifestărilor, prevenirii și combaterii ciumei, datorit lui W. Remp. Prin acest tratat se spunea că fumul de tutun are puterea de a nimici influența primejdioasă a atmosferei infectate de ciumă.

Chestiunea această e prea importantă însă, ca să se poată trage uifimele concluzii asupra ei dintr'un fapt sau două.

— Demisie extraordinară. Guvernatorul provinciei Kostroma a fost amovat din post zilele trecute. Asupra acestei amovării primim următoarele amănunte: Guvernatorul lăsa tranșarea tuturor cauzelor oficioase subalternilor săi și subscria orice act li puneau înainte, fără să l citească. Câteva zile înainte a scris un act care începea cam astfel: În sfârșit m'am convins că nu sânt capabil să mi fac datoria de guvernator și urma apoi înșurirea păcatelor sale. Actul acesta a ajuns în mâna lui Stolipin, care l-a chemat telegrafic la Petersburg, un e guvernatorul și-a mărturisit neglijența. Verecin'kov, guvernatorul a fost amovat îndată.

— Răzbunarea unui lucrător. În Veneția a fost asasinat Sâmbăta trecută cavalerul Stucky, proprietarul unei mori din vecinătatea Veneției. Pe când împreună cu fiul său urca treptele gării ca să se întoarcă acasă, un lucrător s'a repezit la el și i-a tăiat gâtul cu briciul. Cavalerul a căzut grămadă și în câteva clipe și-a dat sufletul. Asasinul a fost lucrătorul Bruniera, care lucrase în moara cavalerului, de unde a fost dat afară de curând.

— O nouă mașină de război Din Constantinopol vine știrea că Selaheddin, ofițer al statului major și profesor la școala de artilerie a inventat un aparat cu ajutorul căruia dela o depărtare de sute de kilometri poate face să explodeze magazinul de țărță de pușcă al inamicului, prin curenți electrici.

— Atentatorul Jelea. Primim din București știrea că curtea cu juri a condamnat pe atentatorul Jelea la douăzeci de ani pușcărie.

— Asasinarea lui Muratov. Prin telefon primim știrea că șeful poliției secrete din Moscova a fost împușcat. Cazul a făcut mare senzație în oraș, prin faptul că se crede a fi urzit de societatea anarhiștilor și executat de un anume Sovarioff, care și el fusese înainte de asta agent secret. Atentatorul a fost prins.

Alegerile parlamentare ne indeamnă la luptă națională. Multă însuflețire ni se vestește de pretutindenea, deci cu așa ocașuni cuvine-se să ne aducem aminte și de unica firmă națională F. A. Degan din Fiume (Postofiók 163) care alătura de iubiiții noștri deputați, luptă pentru înaintarea comerțului, și ne duce vestea departe în țări străine. El trimite în pachete și saci poștali de 5 kgr. franco și vămuit și mai multe mărunțșuri. Are cafea fină 1 kgr. cu 1 fl. 20 (2 cor. 40), tea, stafide, mandule, orez (rișcașă), smochine, etc. etc. Cine îi cetește catalogul românesc,

(pe care îl trimite gratis la cerere) află multe lucruri frumoase și poate cunoaște sinceritatea acestui renumit și solit comerciant român. Care a văzut portul de mare Flume, poate observa căce mult trebuie să lupte fratele nostru cu concurența străinilor și oare noi să stăm nepăsători și să nu-l înțelegem? Ce bună ocașune și-se dă iubite cetitor a-ți procura marfa pentru sărbătorile Rosaliilor dela dânsul, căci l-ai incuraja mult, văzând că-i știm prețui năzuințele. Mulț fruntași de-ai noștri comandă dela dânsul, deci apelăm și vă rugăm cu insistință să l sprijiniți — multor români le-a dat el informațiuni și mai vârtos pentru locul de cură Abbazia!

× O femele crutătoare dacă extratipul erde cele și rum le cumpără dela mine, cruță 100—200%, din bani. Se poate căpăta compoziție de rum fin, ezențil de liqueruri: absynth, allasch, anisett, băutură amară engleză, de caisă, pere regale, cacao, ciocoladă, curacao, carthausă, lămii, nucă, cafea, chinin, smeură, marasquină, vișină, menthă, portocală, punciu, rostopcin, silvoriu, vanilie, în dose de cite de 50 fileri, din cari se poate pregăti 1½—2 litri de liquer. La comande de 10 sticle dau ladă gratis și expediez gratis Esență de apă de Colonia excelentă. 1 dosă pentru pregătirea 1 litru apă de Colonia — Eau de Cologne — 1 cor. Correspondență și în limba romină. Modul de întrebuițare se dă la fiecare sticlă. — Dobay Kálmán, drogerie la »Crucea roșie« în Békéscsaba, Vasut-utca.

ECONOMIE.

Plaza grânelor din Aradul-Nou

9 Maiu 1910.

S'a vândut azi:

grân 300 mm.	10.80—	11.80
orz mm.	6.10—	—
ovăs mm.	6.50—	—
secară mm.	7.60—	—
pânpșoi 400 mm.	5.30—	5.40

Preșurțile sunt socotite în coroane și după 50 kig

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 6 Maiu 1910.

Prețul cerealelor după 100 kigr. a fost următorul

Oriz nou

De Tisa — — — — —	26 K. 90
Din comitatul Albei — —	27 » 05
De Pesta — — — — —	26 » 80
Bănățianesc — — — — —	26 » 40
De Bacica — — — — —	26 » 40
Secară de calitate I. — —	16 » 80
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75
Ovăs de calitate I. — — —	14 » 90
Cucuruz — — — — —	11 » 70

BIBLIOGRAFII.

La librăria »Tribunei« se află de vânzare „Vatra familiară“. Indemnuri și sfaturi pentru viața casnică. Edată de societatea »Inocențiu Micu Clein« a teologilor din Blaj. Ediția II. revăzută și întregită à 30 fileri + 10 fileri porto.

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

B. P. Hașdău: »Ursita«, roman istoric à 2 cor. + 10 fil. porto.

M. Sadoveanu: »Povestiri de seară« à 2 cor. + 20 fil. porto.

Zotti Hodoș: »Poftă bună« carte de bucate. Partea I și II à 3.80 cor. + 10 fil. porto. «Din bibl. Minervei» à 30 fil. + 5 fil. porto. Nr. 79 N. Cekhew »Nuvele«. Trad. de N. Dunăreanu.

Nr. 80 Prof. Dr. Petrini: »Căminul general al Sifilisului«. Nr. 80 E. de Amicio. »Conversații«. Traducere de N. Pandelea. M. Sadovianu: »Crășma lui Moșu«. cor. 10 fil. porto.

Din biblioteca »Minervei« à 30 fil. porto. Nr. 76. I. Boteni. În zile de vază. Nr. 77. Iwan Turgenjeff: »Apele lumul I. Traducere de I. Constantinescu«. cor. 10 fil. porto.

Nr. 78. I. Constantinescu, vol. II. »Aveți tragedie din popor« în 4 blouri, după un manuscris găsit plus 5 fil. porto.

Dimitrie Onciul: »Românii în Depănă la întemeierea principatelor mână) à 1 cor. + 10 fil. porto.

Proza ediția II-a de V. Alecsandru. Mormântul unui copil ed. II. doveanu Cor. 2.

Tot dela librăria noastră se mai recvizite de scris, hârtii de epistolă foarte ieftine, precum și cărți de scrisieri complete, romane, nuvele, ceri călători etc. etc.

La fiecare carte rugăm a se mai adă 30—20 fileri pentru porto, poștal.

Comandele de cărți etc. precum și să se adreseze cătră: Librăria Arad str. Deák ferencz 20.

Redactor responsabil: Iuliu Gheorghe »Tribuna« institut tipografic, N. C.

„Wällischhof“

aranjat după sistemul Dr. L. cu toate întocmirile moderne fizice și dietitice (1 oră și jum. dela Viena) în regiune română sănătoasă. Posta și telegraf.

Maria Enzensdorf

Cu deslușiri și prospecte slă la direcțiunea și medicul șef al stabi.

Dr. Marius St.

Credit pe ipotecă, pe casă și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

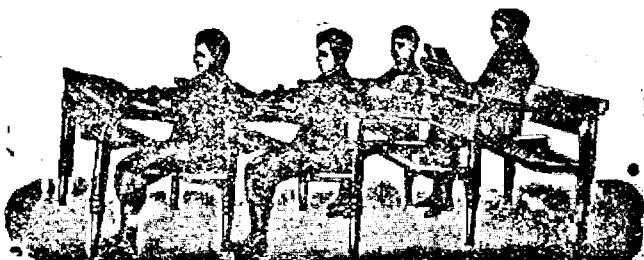
str. Weitzer János

Telefon nr. 376.

FEIWEL LIPOT utodai

Budapest

IX. Ipar utca 4.

Bănci de școală
Mobilier de școală
Mobilă modernă de birou
și fabricare de instrumente
Catalog de prețuri gratis și poștal

Vi se doriti să fii scutiți de pagubele în vite!

sub scutul »Reuniunii proprietarilor din Orăștie (Szászváros), care astăzi economisește contra oricărui pagubă în vite.

Cum s'a dat de știre prin foaia »Tovărășia«, că Reuniunea a intrat în viață cu ziua de muncă Tomii! Și dela aceea zi încoace, toate pagubele în vite a membrilor săi, sunt în rânduială cu înscrierea și plata taxei! în greutate mare!

Și intri spui, cât ți-s vrednice vitele, și la o pagubă plătești numai 4 fileri după fiecărui 1000 Coroane, ce ai asigurat pe vitele tale. Nu ai de făcut, decât când la un ortac din cercul tău s'a întâmplat o pagubă în vitele tale!

Și poți asigura, te faci membru al Reuniunii cumpărând o »cuotă« (acție) de 4 Cor. fie-care 1000 de Cor. asigurate; prețul îl plătești în doi ani. La înscriere să cere 1 Cor. din ea. Cei cu vite multe, cari asigura mai multe mii, își iau de fie care 1000 Cor. câte o cuotă, — care rămâne însă alor, și la eșirea din Reuniune și-o capătă

la intrare dai 1 Cor. taxă de primire și ajutoiul, cât ți-se cuvine pentru un pagubă (de atâtea ori 4 fil. câte sute de siguri. Plătești adecă înainte o pagubă).

Și poți membrii Reuniunii, ori unde s'ar afla și membrii întâiului grup (despărțământ) în Orăștie. Precum asigurații vor plăti mult, Reuniunea va împărși pe cei ași în cercuri, cari au în cuprins lor cam 10 vite, și toți din un cerc de acesta plătesc, numai când e pagubă în cercul lor. În caz de epizootie (boală lipicioasă), dispune îndruma pe un cerc a veni și el în cercul celuilalt, după îndemnul: »azi ție, mâne

înainte tipărituri, îndrumări, cereți la cancelaria

Reuniunii proprietarilor de vite, din Orăștie-Szászváros.

Căsătorie.

Un tânăr comerciant, voiește a face cunoștință cu o domnișoară din familie bună și bogată, având zestre până la 2—4000 Coroane, se recere să fie economă bună. Cerințele să se adreseze la administrația acestei foi pe adresa »tânărul«.

ANUNȚ.

Pe cauza familiară și din mână liberă vând moșia mea de moșie aflătoare în Jebel sub Nr. 10 constatătoare din 1 prăvălie (duchean) 2 de locuit 1 cuină, 1 magazin pentru marfă, 1 pentru porci, 1 cotarcă pentru cucuruz de țară lungime, 1 șupă pentru lemne, 1 fântână cu apă în ocol, și 1 grădină mare circa 100 clasteri pentru legume, e de dorit să fie un comerciant român care ar voi să cumpere casa pentru prăvălie (duchiană) cu trafic se poate și bir, deoarece aici nu există concurență și ceilalți comercianți sunt cu prăvăliile lor la 10 km. depărtare de prăvălia mea, așa dară e o garanție sigură și e aproape de gară, aici sunt peste 300 numere cari susțin la prăvălia mea, și de cei dela tren. — Doritorii au să se adreseze în scris sau în persoană la Glavan M. comerciant în Zsebely. (comit. Timiș).

Agent pentru vinuri.

Un tânăr cu condiții favorabile se caută un negustor de vinuri din podgorie un agent pentru comitatul Hunedoarei Aradului. Ofertele să se trimită la administrația »Tribunei« sub »I. D. 1000.«

Căsătorie.

Sunt român gr.-ort. în etate de 34 ani, necăsătorit, administrator silvic la un domeniu, serviciu frumos, durabil și bine salarizat. — În scopul căsătoriei doresc cunoștința acelor dame române în etate între 20 30 ani, cari iubesc pădurile, industria și economia, având pe lângă cultură și ceva zestre măcar și în avere nemișcătoare. Cari posed și limba germană sau maghiară sunt preferite. Scrisorile pe lângă aceluși posesi sunt a se trimite sub »Silvicitor« la administrația ziarului »Tribuna«. Discreția e chestie de onoare!

Medic român în Karlsbad.

Dr. ENEA NICOLA

KARLSBAD,

sa mutat în casa „Billroth“ lângă Sprucei.

A apărut broșura Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare sau Alcoolismul și urmările lui

din punct de vedere economic, igienic, moral și național. — De Pr. D. Voniga. — Tipografia Nouă, Orăștie 1910. — Broșura se estinde pe 6 coale tipar 80 și are următorul cuprins: 1. Introducere. 2. Despre beuturi în general. 3. Istoricul beuturilor spirituoase. 4. Beția și consecințele ei, în general. 5. Efectele stricicioase ale beuturilor spirituoase, în special asupra organismului omenesc. 6. Alcoolismul sub raportul morbidității și al mortalității. Tuberculosa (oftica) și morburile mentale. 7. Alcoolul și morală publică sa raportul dintre alcoolism și criminalitate. 8. Alcoolul și ereditatea, sau efectele alcoolismului asupra posterității. Copiii bețivilor. 9. În resumat: Alcoolismul — Mizerie, Boală, Crimă și Degenerare. 11. Cauzele alcoolismului. 12. Plan de învățământ anti-alcoolic. Prețul broșurei 1 cor. 60 fil. Se poate procura la autor în Gyirok și la toate librăriile.

Botinele cele mai elegante

Cele mai practice încălțăminte pentru sporturi, pantofi de vară și pentru tennis în splendidă variație de culori și execuții ireproșabile; de asemenea g h e t e americane marca: »The Barry, The Burt & Packhardt, King și Moccasin«, încălțăminte orthopedice, Cassala-Engelhardt, le găsiți la marele magazin de specialitate a lui:

WEINBERGERJÁNOS ARAD, Piața Andrássy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile și servicial cel mai prompt.

Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebuintare în economie și acasă, macină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanță și numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

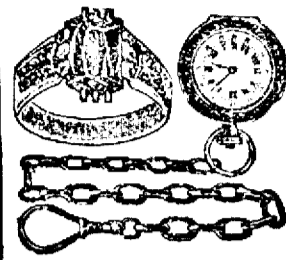
Fac aparate pentru destăcerea sămânței de lucernă și trifoiu de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica în mașina de îmblățit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini

ORADEA-MARE (Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

ciasornicar și giuvaergiu în MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de totfelul de ciasornice de aur și argint precum și clasornice de metal și nickel. Articlii de argint de China. Ochelari și zwickeri de Rathenov. Articole optice de aur și argint. Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștințios.

Cele mai bune

Vinuri de deal,

le găsești la Iulius Dános, producător de vinuri în Șiria pe lângă urm. prețuri:

- Vin de sticlă prima calitate, azuriu Cor. 38.—
- Vin de masă „ „ „ 40.—
- Vin de Rizling prima calitate „ 44.—

Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 48.—, 50.—, 56.—, 60.—. Vinuri: Schiller Cor. 44.—. Vin roșu (Bikavér) 50, 80 și 90— de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de împurmut, începând dela 100 litre de orice calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:

Iulius Dános,

mare producător de vinuri Villágos (Șiria, Arad m.)

Premiat cu premiul I la București în 1894.

SCULPTOR ROMÂN.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni preoți și învățători precum și întreg on. public român următoarele:

Ca sculptor de lemn sunt în poziție să servesc în orice vreme cu orice fel de lucru de sculptură și măsurit pentru sfintele noastre biserici creștinești d. e.:

Iconostase (Temple) Străni, Tronuri, Scaune, Chivote, Răpizi, Uși, Cadre, etc.

În orice stil s'ar recere, cu cele mai moderate prețuri. Construiesc PLANURI după dorință Pentru toate lucrurile mele iau garanță deplină că sunt de prima calitate atât ca lucru cât și ca artă.

Atrăgând atențiunea on. public asupra împrejurării, că chiar buna euviință ar aduce cu sine ca bisericile noastre românești prin măestri români să se înfrumusețeze.

Rog bunăvoința în special a onor. ofiții și comitetele parohiale.

Cu tot respectul semnez

I. Iulia Bosioc, sculptor și auritor în Berliște, poșta Jám (Banat).

Promovat cu distincție de școală de sculptură.

Medalie de aur pentru lucrări de artă.

Atelier propriu de ornamentație artistică.

In Secodor se află de vânzare o casă re din mână liberă constatătoare din mai multe chilii, cu prăvălie, crîsmă și cu glărie cu drept de trafic și licență. A se adresa la administrația ziarului »Tribuna« în Arad.

Vin bun,

se află la subscrișul producător de vinuri, — anume:

Vin vechiu din	—	1907	cu 54 fl. litra.
Vin vechiu din	—	1908	» 48 » »
Vin Rizling și Roze	—	1908	» 52 » »
Vin d'n	—	1909	» 42 » »
Vin Rizling și Roze	—	1909	» 44 » »
Vin alb de masă din	—	1909	» 38 » »
Vin Roșu din	—	1908	» 54 » »

Prețurile cele mai joasă. E vin din coastele dealului Șiria (Világos) nu de grădă, nici câmpie, ci din deal.

Rog onoratul public a fi cu încredere.

Butoaie dau în prumut pe timp de una lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul se vinde dela 50 litre în sus, prețurile sunt calculate după litră.

Rog onoratul public a-mi scria curat numele, comuna și gara.

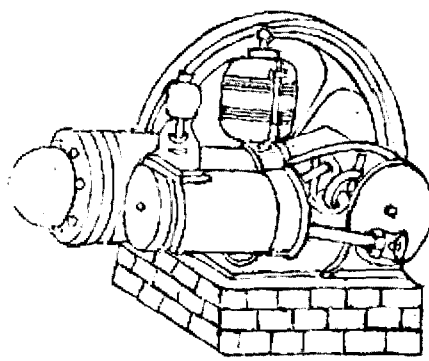
Când îmi renapoiți vasele vă rog de adresa, în fract, cu care s'a destilat vinul.

Atrag atențiunea cumpărătorilor mei (în-leag casele private), să deșerte vinul în sticle bine afundate și așezate culcat, deoarece vinul în bute, dacă e faceput, nu stă ci să acrește și muczește.

Cu stimă:

Petru Benea,

proprietar de vi și neguțator de vin,
Șiria (Világos) (Arad megye).

Fondat în 1807. Distins cu 20 medalii de aur.

Nou-tate! MOTOR CU OLEI BRONZ

Cea mai contabilă putere motorică. Cea mai tină uzină! Garanție necondiționată. Prețuri condiții favorabile. Fără mașinist! Nu expune dează. Nu e expusă focului. Nu e supt inspecți financiară. Nu are cazan. Funcționare sigură. Punem mașina la dispoziția oricărui individ credibil, fără nici o cheltuială, pentru a se convinge că face cel mai bun și cel mai vred de încredere serviciu. Prospecte de prețuri dela 2-60 PH gratuit. — Pentru adresa

Pály Testvérek turătorie de tor și Șegete fabrică de mașini în Szeged.

— — Cel mai bun remediu contra

● boalei porcilor și vitelor

e păsatul proaspăt. Pentru acest scop mandăm cea mai nouă mașină a noastră

„LACI“

Macină porumb și orice cereale, și mărunț. Se învârte ușor, petrece mult e foarte trainică. Pe cias macină 20

— — kilograme. — Se află la: —

FRAȚII BURZA marchitanți și gustori de m

— — ARAD. Telefon 604. —

■ ATENȚIUNE. ■

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde a-ți cedit aceste anunțuri. :-

GUIDO KOVÁTS

atelier optic, mehanic și electrotehnic.

SIBIU—NAGYSZEBEN, Heltauergasse Nr. 27.

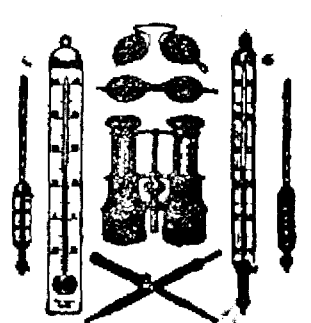
Recomandă depozitul bogat asortat de ochelari și zwickeri, lornete de aur și argint, duble, nickel și plumb.

Cele mai fine lornete campestre și telescoape franceze de operă etc. Aparat și utensilii fotografice.

Barometru și Termometru.

Gramofoane.

Atelier pentru aparate fizicale pentru școală etc. —

Tot-felul de cumpene și măsurătoare de fluidități și a. pentru vinars, vin, must, oțet și cumpenă pentru zahăr. etc. —

Mare depozit de:

instrumente chirurgicale.

Reparările se fac prompt și ieftin.

Serviciu conștințios.

— Prețuri moderne

ANUNȚ

Am onoare a cunoștința onorabilă că mi-am deschis un atelier: tâmplărie (măsar) unde orice lucrări ce aparțin branșei aceasta, totuși mobile, precum și lucrări de edificii. Rugând sprijinul publicului public românesc. Cu stimă:

VASILE HU măestru măr Șiria (Világos).

Să sprijinim meseriașii români!

— Serviciu conștințios

Hoffmann Sándor

Arad, palatul teatrului

≡ Au sosit toate noutățile de primăvară: ≡

Materii admirabile în cele mai noue culori.

POSTAVURI

pentru talii.

DELINURI.

ȘALURI.

ROCHII de desupt.

CIORAPI

mai iefteni ca ori-unde

CONFECȚIUNI

pentru femei și fete.

ALBITURI.

PÂNZE.

BRODERII.

DANTELE.

ȘINOARE etc. etc.

TRUSOURI.

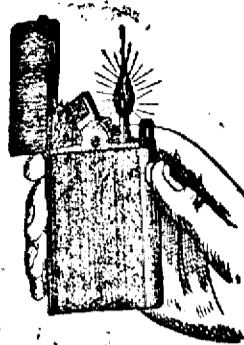
ADJUSTĂRI

(DECORAȚII)

pentru haine.

Rog să binevoiti a

vitrinele mele.

Aparatul iricendiar original
„IMPERATOR“

e indispensabil pentru fumători și gospodărie. Să nu se confunde cu imitații proaste și fără valoare. Folosința pentru o lună numai doi bani.

— Prețul vânzării pe lângă garanție 3 cor. —
 — provincie trimițând 3 cor. 45 fil. se expediază franco.

Tóth József,
 depozit de fabrică, — — Szeged, Könyök-u. 34.

Mașina de spălat

WELTWUNDER

bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare curățare și lucru ușor copilăresc, devin albe și
 economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

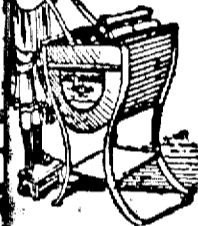
FĂRĂ chlor! FĂRĂ sodă!
 FĂRĂ ajutor! FĂRĂ putere!
 FĂRĂ frecare! FĂRĂ învârtire!
 FĂRĂ terpenină! FĂRĂ salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,
 Mediaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.—
 mașina se expediază franco.

atențiunea celor ce zidesc case!
 și a proprietarilor de vii!

Fabrică de ciment in Pâncota,
GENGYEL SÁNDOR és Társa.

Telefon Pankota 9.

Primește spre lucrare cu beton

de fier:

bazene în grajduri, bazine

pentru apă și comină, etc.

canale și alte canale; stâlpi

de ciment și altele.

Liferează:

beton de ciment în diferite mă-

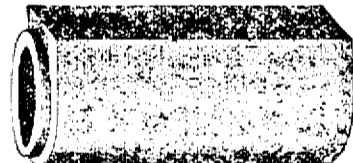
suri, țevi de fântână, țigle

de acoperiș, valaie spre diferite

scări, vase de apă de ploaie și pentru

plăci de ciment,

ciment de portland ș. a.

zay și Rigó

magazin de
 I-u rang de

albituri gata de pânză albituri de pat și pânzeturile de masă
Cluj—Kolozsvar, Strada Deák Ferencz Nr. 4.

Prețuri fixe moderate.

Mare asortiment de
 mărfuri din patrie.

Primește totfelul de executări de

TRUSOURI

cu orice prețuri, la chemarea în

provinciă arată cu plăcere colecția

de mustre. :: ::

Asortiment mare și frumos.

Pânză de in de Rumburg.

Pânză de in de Irlanda.

Pânză de in de Kreász.

B U M B A C

de Damast și Grádli.

ALBITURI GATA

pentru femei, bărbați și copii,

ALBITURI PENTRU PAT,

NĂFRĂMI DE BUZUNAR.

CIORAPI etc.

PANZETURI ALBE

și **COLORATE** pentru masă.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea
 pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și mă-
 lestru pietrar.
 Atelierul central al fabricii: **Kolozsvar, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate
 proprii din marmoră, labrador, granit,
 albit etc. Kolozsvar, Ferencz József út 25.

Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Societate pe acțiuni pentru aparate
 și mașini industriale. Müszaki és gépipari
 részvénytársaság. -i

Budapesta, VII., Vörösmarty-u. 19/b.

Recomandă:

MOTOARE de olei brut **MOTOARE CU BENZINĂ**
 cea mai sigură și mai ieftină cu acumulator și regulator
 putere motorică. precisat.

Locomobile cu olei și benzină.

Mașini agronomice.

MOTOARE INDUSTRIALE **INSTALAȚII DE GAZ**
 indispensabile pentru meseriași cheltuială la cias 1¹/₂ - 2¹/₂
 și agronomi. bani.

Instalații de mori.

Mașinist diplomat nu e de
 lipsă, oricine le poate manua.

Se poate instala ori-unde
 focul e exclus.

Prețuri și condițiuni de plătire convenabile.

Liste și prospecte de
 prețuri la dorință tri-
 mitem gratuit.

Comandele din provincie
 se execută prompt și cu
 cea mai mare punctualitate.

Toate comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

Corneliu Demeter

:: apotecar ::

Orăștie (Szászváros) lângă bis. ev. ref.

PERONOSPIN

Mijloc aplicat cu cel mai mare folos contra peronosporii, la stropirea viilor. De 9 ani este în folosință cu cel mai bun succes.

Prin întrebuințarea »PERONOSPIN«-ului, viaa va fi hotărât mai fzumoașă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea petrii vinete, nu s'ajung aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vânăta verzește peste măsură frunzele, și prin asta abstrage din puterea și sucul viței, ceea ce înseamnă pierdere de putere.

Pravul meu de stropit, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă.

Folosirea »PERONOSPIN«-ului e și mai ieftin și mai simplu în manipulare decât piatra vânăta. întrebuințarea »PERONOSPIN«-ului: La stropirea întâi e a se pune un pachet într'o hectolitru de apă. La a doua stropire un pachet și jumătate, iar' la a treia, două pachete la o hectolitru de apă, mai trebuie pus și un kilogram de var nestâns.

Praful va fi pus în un butoiu menit anume numai pentru mestecare (disolvare) și plin cu apă. În câteva minute praful să disolvă. Apoi butoiul să clătină bine. Așadar »PERONOSPIN«-ul nu trebuie mărunțit ori topit în apă caldă, ca piatra vânăta. La praful pregătit de mine nu e iertat să se pună sodă.

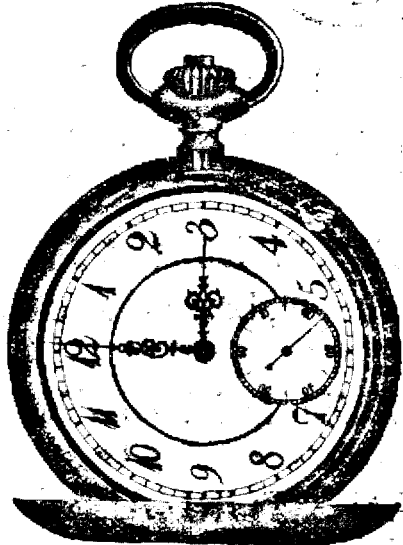
Fac atent pe fiecare, ca la cumpărarea de astfel de prafuri, să fie precaut, căci în comerțu să vând adese prafuri de nici o treabă, și pregătite de oameni, cari nici idee n'au despre compoziția alor astfel de prafuri, și așa proprietarul viței în loc să'și folosească, își face numai pagubă în via.

»PERONOSPIN«-ul

e aprobat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vânăta sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai ieftin. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 50 fl. Fiecare pachet e provăzută cu numele meu.

Stropirea cu »PERONOSPIN« e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar' »PERONOSPIN«-ul, afară de vii, să poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricăcioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de gălște.

Cele mai bune
oroloage
— cele mai solide și cele mai după modă —
juvaericeale
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.
Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu
provocare la ziarul Tribuna (ad. scriu că e cel în numărul în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Atențiune!

SINGURUL INSTITUT DE ASIGURARE
:: ARDELEAN ::

TRANSYLVANIA

Str. Cisnădiei 5. SIBIU. Str. Clăndei

Recomandă

Asigurări împotriva focalui
pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobil
etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai be
tine și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr. ca
dela așezămintele confessionale cu avantajul deose
bite), pe cazul morții și cu termin fix, cu plăți
simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre
(copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe
spese de înmormântare, mai departe asigurări de
accidente corporale, contra infracției (furturi sau
spargere) și asigurări de pagube la apuduce.

Prospecte în combinațiunile cele mai va
riate se trimit și se dau gratuit, ori ce informații
biurourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la
toate agentu-ile.

Persoane versate în achiziții, cari au legături
bune, se primesc în serviciul institutului în condiții
foarte favorabile.

Atențiune!

Să ne credeți

că este în interesul D-tre,
dacă comandați — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută
de mant, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru
bucuri garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comandă

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-60 cor. sau se
Comandele se pot face prin trimiți. banilor înainte sau pe lângă

Lengyel Testvérek
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

INTREPRINDERE ROMÂNĂ

MIHAI FLORE

antreprenor de zidire

Oradea-mare-Nagyvárad

Stabilimentul și cancelaria Perș

Primește: plănuirea și zidirea

serici, școale, case notariale și

felul de zidiri private

Magazin stabil de fabricare a

ciment, comande se pot

Magazin stabil de pietrii arde

pentru morminte. Prospecte